

ZAKON O SPRJEČAVANJU KORUPCIJE

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom propisuju se mjere za sprječavanje sukoba javnog i privatnog interesa, uređuju ograničenja u vršenju javnih funkcija, podnošenje izvještaja o prihodima i imovini javnog funkcionera, zaštita lica koja prijavljuju ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, kao i druga pitanja od značaja za prevenciju i sprječavanje korupcije.

Definicija korupcije

Član 2

Korupcija je svaka zloupotreba službenog, poslovnog, odnosno društvenog položaja ili uticaja u cilju sticanja lične koristi ili koristi za drugog.

Javni funkcioner

Član 3

Javni funkcioner, u smislu ovog zakona, je izabrano, imenovano ili postavljeno lice u državnom organu, organu državne uprave, pravosudnom organu, organu lokalne samouprave, organu lokalne uprave, nezavisnom tijelu, regulatornom tijelu, javnoj ustanovi, javnom preduzeću ili drugom privredom društvu, odnosno pravnom licu koje vrši javna ovlašćenja, odnosno djelatnosti od javnog interesa ili je u državnom vlasništvu (u daljem tekstu: organ vlasti), kao i lice na čiji izbor, imenovanje ili postavljenje organ vlasti daje saglasnost, bez obzira na stalnost funkcije i nadoknadu.

Državno vlasništvo u smislu ovog zakona je svako učešće u privrednom društvu u kojem država ili opština, Prijestonica, odnosno Glavni grad (u daljem tekstu: opština) ima najmanje 33% kapitala.

Agencija za sprječavanje korupcije

Član 4

Poslove sprječavanja sukoba javnog i privatnog interesa, ograničenja u vršenju javnih funkcija, provjere izvještaja o prihodima i imovini javnog funkcionera, postupanja po prijavama zviždača, zaštite zviždača, kao i druge poslove u skladu sa ovim zakonom, vrši Agencija za sprječavanje korupcije (u daljem tekstu: Agencija), kao samostalno i nezavisno tijelo, koju osniva Skupština Crne Gore, u skladu sa ovim zakonom.

Zviždač, u smislu ovog zakona, je fizičko i pravno lice koje podnosi prijavu o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije.

Poslove kontrole lobiranja i kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja vrši Agencija u skladu sa posebnim zakonom.

Rad Agencije je javan.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 5

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 6

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **javni interes** je materijalni i nematerijalni interes za dobro i prosperitet svih građana pod jednakim uslovima;
- 2) **privatni interes javnog funkcionera** podrazumijeva vlasnički i drugi materijalni ili nematerijalni interes javnog funkcionera ili sa njim povezanog lica;
- 3) **korist** podrazumijeva imovinu ili imovinska i druga materijalna i nematerijalna prava;
- 4) **povezano lice sa javnim funkcionerom** je srodnik javnog funkcionera u pravoj liniji i pobočnoj do drugog stepena srodstva, srodnik po tazbini do prvog stepena srodstva, bračni i vanbračni supružnik, usvojilac i usvojenik, član zajedničkog domaćinstva, drugo fizičko ili pravno lice sa kojim javni funkcioner uspostavlja ili je uspostavio poslovni odnos;
- 5) **poklon** obuhvata stvar, pravo ili uslugu stečenu, odnosno izvršenu bez naknade i svaku drugu korist koja se daje javnom funkcioneru ili povezanom licu sa javnim funkcionerom, u vezi sa vršenjem javne funkcije;
- 6) **javno preduzeće** je privredno društvo u kojem država ili opština ima najmanje 33% kapitala.

II. SPRJEČAVANJE SUKOBA INTERESA U VRŠENJU JAVNIH FUNKCIJA, OGRANIČENJA U VRŠENJU JAVNIH FUNKCIJA, POKLONI, SPONZORSTVA I DONACIJE I IZVJEŠTAJI O PRIHODIMA I IMOVINI JAVNIH FUNKCIONERA

1. Sprječavanje sukoba interesa u vršenju javnih funkcija

Sukob interesa

Član 7

Javni funkcioner je dužan da svoju funkciju vrši na način da javni interes ne podredi privatnom, kao i da ne izazove sukob interesa u vršenju javne funkcije.

Sukob interesa u vršenju javne funkcije postoji kad privatni interes javnog funkcionera utiče ili može uticati na nepristrasnost javnog funkcionera u vršenju javne funkcije.

Postojanje sukoba interesa utvrđuje i mjere za sprječavanje sukoba interesa preduzima Agencija.

Mišljenja o postojanju sukoba interesa u vršenju javne funkcije i ograničenja u vršenju javnih funkcija i odluke o povredi odredaba ovog zakona koje se odnose na sprječavanje sukoba interesa u vršenju javnih funkcija, ograničenja u vršenju javnih funkcija, poklone, sponzorstva i donacije i izvještaje o prihodima i imovini javnog funkcionera, koja Agencija daje, odnosno donosi u skladu sa ovim zakonom, obavezujuća su za javnog funkcionera.

Smatra se da je javni funkcioner povrijedio odredbe ovog zakona u slučaju kad ne postupi u skladu sa mišljenjem Agencije iz stava 4 ovog člana i sa obavezama propisanim ovim zakonom ili postupi na način kojim se krše zabrane i pravila propisana ovim zakonom, kao i drugim propisima kojima je propisan sukob interesa u oblastima koje su uređene tim propisima.

Izjava o postojanju sukoba interesa

Član 8

Ako javni funkcioner u organu vlasti u kojem vrši javnu funkciju učestvuje u raspravi i odlučivanju u stvari u kojoj on ili povezano lice sa javnim funkcionerom ima privatni interes, dužan je da davanjem izjave o postojanju privatnog interesa obavijesti ostale učesnike u raspravi i odlučivanju prije svog učešća u raspravi, a najkasnije prije početka odlučivanja.

Obaveza davanja izjave iz stava 1 ovog člana, ne odnosi se na poslanika i odbornika, kao ni na javnog funkcionera za koga važe pravila o izuzeću propisana posebnim zakonom ili drugim aktom.

Organ vlasti u kojem javni funkcioner vrši javnu funkciju dužan je da izjavu javnog funkcionera iz stava 1 ovog člana, unese u zapisnik i o tome zatraži mišljenje Agencije.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, javni funkcioner ne može učestvovati u raspravi i donošenju odluke dok Agencija ne da mišljenje o postojanju sukoba interesa.

Ako Agencija, u slučaju iz stava 1 ovog člana, utvrdi da postoji sukob interesa i o tome obavijesti javnog funkcionera i organ vlasti iz stava 3 ovog člana, javni funkcioner ne može učestvovati u raspravi i odlučivanju, a organ vlasti je dužan da donese odluku o njegovom izuzeću.

Odluke donijete suprotno st. 1 do 4 ovog člana, nadležni organ vlasti dužan je da stavi van snage, u skladu sa zakonom i o tome obavijesti Agenciju.

2. Ograničenja u vršenju javnih funkcija

Vršenje drugih javnih poslova

Član 9

Javni funkcioner može da se bavi naučnom, nastavnom, kulturnom, umjetničkom i sportskom djelatnošću i da stiče prihode od autorskih, patentnih i sličnih prava, intelektualne i industrijske svojine, ako zakonom nije drukčije propisano.

Članstvo javnog funkcionera koji je imenovan ili biran u stalna ili povremena radna tijela koje obrazuje organ vlasti ne smatra se vršenjem dvije ili više javnih funkcija u smislu ovog zakona, osim onih koji donose odluke ili učestvuju u donošenju odluka.

Javni funkcioner je obavezan da tačne i potpune podatke o prihodima koje stekne vršenjem djelatnosti, odnosno poslova iz st. 1 i 2 ovog člana prijavi Agenciji.

U slučaju članstva u više radnih tijela i komisija iz stava 2 ovog člana, javni funkcioner može u istom mjesecu ostvariti prihode u samo jednom radnom tijelu ili komisiji.

Prenos upravljačkih prava u privrednim društvima

Član 10

Lice koje je vlasnik, odnosno osnivač privrednog društva, ustanove ili drugog pravnog lica dužno je da, u roku od 30 dana od dana izbora, postavljenja ili imenovanja na javnu funkciju, prenese svoja upravljačka prava u tim subjektima na drugo pravno ili fizičko lice, kako bi ih to lice u svoje ime, a za račun javnog funkcionera vršilo do prestanka njegove javne funkcije.

U slučaju kad je u privrednom društvu ili drugom subjektu iz stava 1 ovog člana, obrazovan organ upravljanja u kojem javni funkcioner, kao član tog organa, vrši svoja upravljačka prava, prenošenje upravljačkih prava podrazumijeva obavezu javnog funkcionera da podnese ostavku na članstvo u organu upravljanja, u skladu sa zakonom.

Javni funkcioner je dužan da, u roku od pet dana od dana prenošenja upravljačkih prava, Agenciji dostavi podatke o licu na koje je prenio upravljačka prava i dokaze o prenošenju upravljačkih prava.

Lice na koje je javni funkcioner prenio upravljačka prava postaje povezano lice sa javnim funkcionerom.

Vršenje rukovodećih i drugih funkcija u privrednom društvu

Član 11

Javni funkcioner ne može biti predsjednik, ovlašćeni zastupnik ili član organa upravljanja ili nadzornog organa, niti izvršni direktor ili član menadžmenta u privrednom društvu.

Lice koje bude izabrano, imenovano ili postavljeno na javnu funkciju u smislu ovog zakona, dužno je da, u roku od 30 dana od dana izbora, imenovanja, odnosno postavljenja, podnese ostavku na dužnost ili funkciju iz stava 1 ovog člana.

Vršenje javnih funkcija u javnim preduzećima i javnim ustanovama

Član 12

Javni funkcioner ne može biti predsjednik ili član organa upravljanja i nadzornog organa, izvršni direktor, član menadžmenta javnog preduzeća, javne ustanove ili drugog pravnog lica.

Izuzetno, javni funkcioner, osim Predsjednik Crne Gore, poslanik, odbornik, član Vlade Crne Gore, sudija Ustavnog suda Crne Gore, sudija, rukovodilac državnog tužilaštva, državni tužilac, specijalni tužilac za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije terorizma i ratnih zločina i zamjenik specijalnog tužioca, može biti predsjednik ili član organa upravljanja i nadzornog organa javnog preduzeća, javne ustanove ili drugog pravnog lica u jednom javnom preduzeću, javnoj ustanovi ili drugom pravnom licu u kojima je država, odnosno opština vlasnik.

Javni funkcioner koji obavlja poslove u državnoj upravi i organima lokalne uprave ne može obavljati funkciju poslanika i odbornika.

Javni funkcioner može biti predsjednik ili član organa upravljanja i nadzornog organa naučnih, nastavnih, kulturnih, umjetničkih, humanitarnih, sportskih udruženja ako posebnim propisom nije drukčije određeno.

Po osnovu članstva u organima upravljanja ili nadzornim organima iz st. 2 i 4 ovog člana, javni funkcioner ne može ostvariti prihod ili drugu naknadu.

Obaveza podnošenja ostavke

Član 13

Javni funkcioner koji u toku vršenja javne funkcije prihvati da obavlja drugu dužnost, odnosno funkciju iz člana 11 stav 1 ili člana 12 st. 1 i 3 ovog zakona, dužan je da, u roku od 30 dana od početka vršenja druge funkcije, odnosno dužnosti, podnese ostavku na javnu funkciju.

Ugovor o uslugama i poslovnoj saradnji

Član 14

Javni funkcioner ne može da zaključi ugovor o pružanju usluga javnom preduzeću.

Javni funkcioner ne može da zaključi ugovor o pružanju usluga sa organom vlasti ili privrednim društvom koje je u ugovornom odnosu, odnosno vrši poslove za organ vlasti u kojem javni funkcioner vrši funkciju, osim ako je vrijednost tih ugovora manja od 1.000 eura na godišnjem nivou.

Organ vlasti u kojem javni funkcioner vrši javnu funkciju ne može da zaključi ugovor sa privrednim društvom ili drugim pravnim licem u kojem javni funkcioner i sa njim povezano lice ima privatni interes.

Ukoliko javni funkcioner, odnosno organ vlasti postupe suprotno st. 1, 2 i 3 ovog člana, na zaključen ugovor shodno se primjenjuju odredbe Zakona o obligacionim odnosima koje se odnose na ništavost ugovora.

Ograničenja po prestanku javne funkcije

Član 15

Javni funkcioner ne može, u periodu od dvije godine po prestanku javne funkcije, da:

1) pred organom vlasti u kojem je vršio javnu funkciju nastupa kao predstavnik ili punomoćnik pravnog lica, preduzetnika ili međunarodne ili druge organizacije koji sa tim organom vlasti imaju ili uspostavljaju ugovorni, odnosno poslovni odnos;

2) zasnjuje radni odnos, odnosno uspostavi poslovnu saradnju sa pravnim licem, preduzetnikom ili međunarodnom ili drugom organizacijom koji, na osnovu odluka organa vlasti u kojem je javni funkcioner obavljao funkciju, ostvaruju korist;

3) zastupa pravno ili fizičko lice pred organom vlasti u kojem je vršio javnu funkciju u predmetu u kojem je kao javni funkcioner učestvovao u donošenju odluke;

4) obavlja poslove upravljanja ili revizije u pravnom licu u kojem su, najmanje jednu godinu prije prestanka javne funkcije, njegove dužnosti bile povezane sa supervizorskim ili kontrolnim poslovima;

5) stupi u ugovorni odnos ili drugi oblik poslovne saradnje sa organom vlasti u kojem je vršio javnu funkciju;

6) upotrijebi, radi sticanja koristi za sebe ili drugog ili radi nanošenja štete drugom, znanja i obavještenja do kojih je došao u vršenju javne funkcije, osim ako su ta znanja i obavještenja dostupna javnosti.

3. Pokloni, sponzorstva i donacije

Zabrana primanja poklona

Član 16

Javni funkcioner, u vezi sa vršenjem javne funkcije, ne smije primiti novac, hartije od vrijednosti ili dragocjeni metal, bez obzira na njihovu vrijednost.

Javni funkcioner, u vezi sa vršenjem javne funkcije, ne smije primiti poklone, osim protokolarnih i prigodnih poklona.

Protokolarnim poklonom smatra se poklon predstavnika druge države ili međunarodne organizacije koji se daje prilikom posjete, gostovanja ili u drugim prilikama, kao i drugi poklon dat u sličnim prilikama.

Prigodnim poklonom smatra se poklon u vrijednosti do 50 eura. Ako javni funkcioner u toku jedne godine primi više prigodnih poklona od istog poklonodavca, ukupna vrijednost tih poklona ne smije preći iznos od 50 eura, a ako u tom vremenu primi prigodne poklone od više poklonodavaca, vrijednost tih poklona ne smije preći iznos od 100 eura.

Zabrana, odnosno ograničenje iz st. 1 i 2 ovog člana, odnosi se i na bračnog i vanbračnog supružnika i djecu javnog funkcionera ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu, ako je primanje novca, hartija od vrijednosti ili dragocjenih metala i poklona u vezi sa javnim funkcionerom,

odnosno vršenjem javne funkcije. Vrijednost poklona računa se prema njegovoj tržišnoj vrijednosti na dan prijema poklona.

Odbijanje poklona

Član 17

Javni funkcioner kome je ponuđen poklon koji ne smije da primi, dužan je da ponudu odbije, odnosno da saopšti poklonodavcu da poklon ne može da primi.

Javni funkcioner je dužan da u roku od osam dana od učinjene ponude iz stava 1 ovog člana, sačini pisani izvještaj o učinjenoj ponudi i dostavi ga organu vlasti u kojem vrši javnu funkciju.

Ako javni funkcioner, u slučaju iz stava 1 ovog člana, nije mogao da odbije poklon, niti da poklon vrati poklonodavcu, dužan je da organu vlasti u kojem vrši javnu funkciju preda poklon, koji od dana predaje postaje državna imovina, odnosno imovina opštine.

Način raspolaganja poklonima

Član 18

Primljeni pokloni i njihova vrijednost upisuju se u evidenciju poklona koju vodi organ vlasti u kojem javni funkcioner vrši funkciju.

Ukoliko se utvrdi da je prigodni poklon veće vrijednosti od vrijednosti iz člana 16 stav 4 ovog zakona, poklon se predaje na raspolaganje organu vlasti u kojem javni funkcioner vrši funkciju i postaje državna imovina, odnosno imovina opštine.

Protokolarni pokloni, bez obzira na njihovu vrijednost, postaju svojina države, odnosno opštine.

Način raspolaganja poklonima iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, način vođenja evidencije poklona, kao i druga pitanja koja se odnose na ograničenja povodom primanja poklona u vezi sa vršenjem javne funkcije, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove antikorupcije (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Evidencija poklona

Član 19

Organ vlasti iz člana 18 stav 1 ovog zakona, dužan je da izvod iz evidencije poklona koju vodi dostavi Agenciji do kraja marta tekuće godine, za prethodnu godinu.

Ukoliko Agencija utvrdi da se nije postupalo u skladu sa ovim zakonom, o tome će obavijestiti organ vlasti koji je dostavio izvod iz evidencije.

Agencija sačinjava katalog poklona javnih funkcionera primljenih u prethodnoj godini i objavljuje ga na svojoj internet stranici.

Nezakonito primanje poklona

Član 20

Na osnovu saznanja da je javni funkcioner primio poklon suprotno zakonu, Agencija sprovodi postupak u skladu sa ovim zakonom.

U slučaju kad Agencija utvrdi da je javni funkcioner primao poklon suprotno zakonu, javni funkcioner je dužan da poklon, odnosno ekvivalentnu novčanu vrijednost poklona preda na raspolaganje organu vlasti u kojem vrši funkciju, koji postaje državna imovina, odnosno imovina opštine.

Sponzorstva i donacije organima vlasti

Član 21

Javni funkcioner ne smije zaključivati ugovor o sponzorstvu u svoje ime.

Javni funkcioner ne smije zaključivati ugovor o sponzorstvu niti primati donacije u ime organa vlasti u kojem vrši javnu funkciju, koji utiču ili bi mogli uticati na zakonitost, objektivnost i nepristrasnost rada organa vlasti.

Javni funkcioner može tražiti od Agencije mišljenje da li se radi o sponzorstvu, u smislu stava 2 ovog člana.

Ukoliko javni funkcioner postupi suprotno st. 1 i 2 ovog člana, na zaključeni ugovor shodno se primjenjuju odredbe Zakona o obligacionim odnosima koje se odnose na ništavost ugovora.

Sponzorstvo, u smislu ovog zakona, je ustupanje određenih materijalnih ili nematerijalnih dobara, pokretne ili nepokretne imovine ili drugih usluga organima vlasti u zamjenu za usmeno ili pismeno pominjanje ili oglašavanja logotipa sponzora ili logotipa proizvoda sponzora ili druge usluge, u skladu sa zakonom.

Donacija, u smislu ovog zakona, je ustupanje bez naknade ili besteretno ustupanje određenih materijalnih i nematerijalnih dobara, pokretne ili nepokretne imovine organima vlasti.

Objavljivanje podataka o sponzorstvima i donacijama

Član 22

Organ vlasti dužan je da, do kraja marta tekuće godine za prethodnu godinu, Agenciji dostavi pisani izvještaj o primljenim sponzorstvima i donacijama sa kopijom dokumentacije u vezi sa tim sponzorstvima ili donacijama.

Ukoliko Agencija, na osnovu izvještaja iz stava 1 ovog člana ili na osnovu sopstvenog saznanja, utvrdi da su primljena sponzorstva i donacije uticali ili mogli uticati na zakonitost, objektivnost i nepristrasnost rada organa vlasti, o tome daje mišljenje i obavještava nadležni organ vlasti radi preduzimanja mjera iz okvira svoje nadležnosti, u skladu sa zakonom.

Organ vlasti je dužan da stavi van snage odluke donijete pod uticajem primljenog sponzorstva odnosno donacije, u skladu sa zakonom i o tome obavijesti Agenciju.

Agencija vodi registar sponzorstava i donacija iz stava 1 ovog člana, koji sadrži i podatke o odlukama iz stava 3 ovog člana, i objavljuje ga na svojoj internet stranici.

Način vođenja registra iz stava 4 ovog člana, kao i sadržinu izvještaja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

4. Izvještaj o prihodima i imovini javnog funkcionera

Podnošenje izvještaja o prihodima i imovini

Član 23

Javni funkcioner je dužan da, u roku od 30 dana od dana stupanja na funkciju, podnese Agenciji izvještaj o svojoj imovini i prihodima, kao i o imovini i prihodima bračnog i vanbračnog supružnika i djece ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu (u daljem tekstu: Izvještaj), prema stanju na dan izbora, imenovanja, odnosno postavljenja.

Javni funkcioner je dužan da u Izvještaju navede tačne i potpune podatke.

U toku vršenja javne funkcije javni funkcioner podnosi Izvještaj:

- jednom godišnje, do kraja marta tekuće godine za prethodnu godinu;

- u slučaju promjena iz Izvještaja koje se odnose na uvećanje imovine preko 5.000 eura, u roku od 30 dana od dana nastanka promjene;

- na zahtjev Agencije u slučaju pokretanja postupka iz člana 31 st. 1 i 2 ovog zakona, u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva, odnosno pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

U slučaju prestanka javne funkcije, javni funkcioner je dužan da, u roku od 30 dana od dana prestanka funkcije, o tome obavijesti Agenciju i podnese Izvještaj.

Javni funkcioner kome je prestala funkcija dužan je da jednom godišnje u naredne dvije godine po prestanku funkcije podnese Izvještaj Agenciji, sa stanjem na dan podnošenja Izvještaja.

Javni funkcioner je dužan da prilikom prelaska na drugu javnu funkciju, kao i u slučaju izbora, imenovanja, odnosno postavljenja na još jednu javnu funkciju, u smislu člana 12 st. 2 i 4 ovog zakona, u roku od 30 dana od nastanka promjene o tome obavijesti Agenciju.

Obaveza podnošenja Izvještaja i postupak provjere podataka iz Izvještaja odnosi se i na državnog službenika koji ima propisanu obavezu podnošenja Izvještaja u skladu sa posebnim zakonom.

Podaci koji se prijavljuju

Član 24

Izvještaj sadrži:

1) lične podatke javnog funkcionera kao i članova porodice iz člana 23 stav 1 ovog zakona i to: ime i prezime, jedinstveni matični broj, prebivalište, odnosno boravište i adresa stanovanja, školska sprema i zvanje, a za javnog funkcionera i ime oca, ime majke i rođeno prezime majke.

2) podatke u vezi javne funkcije koju vrši;

3) podatke o imovini i prihodima javnog funkcionera i članova porodice iz člana 23 stav 1 ovog zakona, a naročito o:

- pravu svojine na nepokretnim stvarima i pravu zakupa na nepokretnim stvarima u trajanju dužem od jedne godine, u zemlji i inostranstvu;

- pravu svojine na pokretnim stvarima čija vrijednost prelazi 5.000 eura ili za koje je propisana obaveza registracije kod nadležnih organa (motorna vozila, plovni objekti, vazduhoplovi i sl.);

- pravu svojine na nepokretnim i pokretnim stvarima privrednog društva, ustanove ili drugog pravnog lica čiji je vlasnik, odnosno osnivač javni funkcioner;

- depozitima u bankama i drugim finansijskim organizacijama, u zemlji i inostranstvu;

- akcijama i udjelima u pravnom licu i drugim hartijama od vrijednosti;

- gotovom novcu u iznosu od preko 5.000 eura;

- pravima po osnovu autorskih, patentnih i sličnih prava, intelektualne i industrijske svojine;

- dugovima (glavnica, kamata i rok otplate) i potraživanjima;

- izvoru i visini prihoda od obavljanja naučne, nastavne, kulturne, umjetničke i sportske djelatnosti;

- članstvu u organima upravljanja i nadzornim organima javnih preduzeća, javnih ustanova ili drugih pravnih lica sa učešćem kapitala čiji je vlasnik država, odnosno opština, kao i naučnih, nastavnih, kulturnih, umjetničkih, humanitarnih, sportskih ili sličnih udruženja.

Radi provjere podataka iz Izvještaja, javni funkcioner može dati saglasnost Agenciji za pristup podacima na računima bankarskih i drugih finansijskih institucija, u skladu sa zakonom kojim se uređuje bankarsko poslovanje.

Saglasnost iz stava 2 ovog člana, odnosi se na vrijeme dok traju obaveze javnog funkcionera u skladu sa ovim zakonom.

Podatke iz stava 1 ovog člana, javni funkcioner unosi u obrazac Izvještaja.

Obrazac Izvještaja utvrđuje Agencija i objavljuje na svojoj internet stranici.

Dostavljanje izvještaja

Član 25

Javni funkcioner podnosi Izvještaj Agenciji elektronski, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upotreba elektronskog dokumenta i elektronskog potpisa.

Registar prihoda i imovine

Član 26

Podaci iz Izvještaja vode se u registru prihoda i imovine javnih funkcionera (u daljem tekstu: Registar) koji je dio jedinstvenog informacionog sistema Agencije.

Podaci iz Registra brišu se po službenoj dužnosti nakon 10 godina od prestanka funkcije javnog funkcionera.

Postupak brisanja podataka iz Registra može se pokrenuti i na zahtjev javnog funkcionera po isteku roka iz stava 2 ovog člana.

Način unosa podataka iz Izvještaja u Registar, kao i sadržaj i način vođenja Registra utvrđuje Ministarstvo.

Podaci dostupni javnosti

Član 27

Podaci iz Registra objavljuju se na internet stranici Agencije, osim podataka koji se odnose na:

- lične podatke iz člana 24 stav 1 tačka 1 ovog zakona, osim imena i prezimena;
- adresu na kojoj se nalazi nepokretna imovina;
- djecu javnog funkcionera do navršenih 16 godina života;
- alimentaciju i druga primanja, odnosno davanja po osnovu socijalne i dječje zaštite.

5. Postupak davanja mišljenja

Davanje mišljenja na zahtjev javnog funkcionera u slučaju sumnje na postojanje sukoba interesa i u odnosu na ograničenja u vršenju javnih funkcija

Član 28

Kad posumnja da je u situaciji u kojoj postoji sukob interesa ili ograničenje u vršenju javne funkcije, javni funkcioner je dužan da preduzme mjere radi rješavanja sukoba interesa ili poštovanja ograničenja u skladu sa zakonom, kao i da Agenciji prijavi sumnju o postojanju sukoba interesa ili ograničenja u vršenju javne funkcije, koja o tome daje mišljenje.

Javni funkcioner kome je prestala funkcija može podnijeti zahtjev Agenciji za davanje mišljenja o postojanju ograničenja iz člana 15 ovog zakona.

Javni funkcioner, odnosno javni funkcioner kome je prestala funkcija dužan je da u zahtjevu za davanje mišljenja iz st. 1 i 2 ovog člana navede tačne podatke u vezi eventualnog sukoba interesa.

Javni funkcioner može zahtijevati od Agencije da mu se mišljenje dostavi u roku koji ne može biti duži od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, radi ostvarivanja i zaštite svojih prava i interesa ili izvršavanja obaveza u vezi kojih je tražio mišljenje.

Pravilo povjerljivosti postupka

Član 29

Postupak po zahtjevu iz člana 28 ovog zakona, povjerljive je prirode.

6. Postupak provjere podataka iz Izvještaja

Član 30

Agencija vrši provjeru podataka iz Izvještaja upoređivanjem tih podataka sa prikupljenim podacima o imovini i prihodima javnog funkcionera od organa vlasti i pravnih lica koji raspolažu tim podacima.

Organi vlasti i pravna lica iz stava 1 ovog člana dužni su da, u roku i na način koji odredi Agencija, dostave tražene podatke i obavještenja, odnosno stave na uvid traženu dokumentaciju u skladu sa zakonom.

Ukoliko Agencija u postupku provjere utvrdi da su imovina i prihodi javnog funkcionera i povezanih lica sa javnim funkcionerom veći u odnosu na realne prihode, javni funkcioner je dužan da, na zahtjev Agencije, u roku od 30 dana, dostavi detaljne podatke o osnovima sticanja imovine i prihoda.

Provjeru podataka iz Izvještaja Agencija vrši prema godišnjem planu provjere za određeni broj funkcionera i kategoriju funkcionera.

Postupak provjere podataka iz Izvještaja nije dostupan za javnost.

Godišnji plan provjere iz stava 4 ovog člana donosi se jednom godišnje, do kraja tekuće godine za narednu godinu.

Bliži način provjere podataka iz st. 1 i 3 ovog člana, utvrđuje se pravilima o radu Agencije.

7. Postupak za utvrđivanje povrede odredaba ovog zakona koje se odnose na sprječavanje sukoba interesa u vršenju javnih funkcija, ograničenja u vršenju javnih funkcija, poklone, sponzorstva i donacije i izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera

Pokretanje postupka

Član 31

Postupak u kojem se odlučuje da li je javni funkcioner povrijedio odredbe ovog zakona koje se odnose na sprječavanje sukoba interesa u vršenju javnih funkcija, ograničenja u vršenju javnih funkcija, poklone, sponzorstva i donacije i izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera pokreće Agencija na zahtjev organa vlasti u kojem javni funkcioner vrši ili je vršio javnu funkciju, organa nadležnog za izbor, imenovanje, odnosno postavljenje javnog funkcionera, drugog državnog organa ili organa opštine, drugog pravnog ili fizičkog lica.

Postupak iz stava 1 ovog člana može pokrenuti i Agencija po službenoj dužnosti, na osnovu sopstvenih saznanja ili anonimnih zahtjeva.

Podaci o podnosiocu zahtjeva iz stava 1 ovog člana su povjerljivi, osim ako podnosilac zahtjeva izričito zatraži da ti podaci budu dostupni javnosti, odnosno javnom funkcioneru na koga se zahtjev odnosi, kao i organu vlasti.

Forma i sadržaj zahtjeva

Član 32

Zahtjev iz člana 31 ovog zakona, sadrži: ime i prezime javnog funkcionera, naziv organa vlasti u kojem vrši ili je vršio funkciju, bliže činjenice o povredi odredaba ovog zakona koje se odnose na sprječavanje sukoba interesa u vršenju javnih funkcija, ograničenja u vršenju javnih funkcija, poklone, sponzorstva i donacije i izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera, kojima podnosilac zahtjeva raspolaže ili su mu poznate, imena i prezimena lica koja mogu potvrditi navode iz zahtjeva, ukoliko ih ima ili su mu poznata, kao i ime i prezime i adresu, odnosno naziv i sjedište podnosioca zahtjeva, ukoliko zahtjev nije anonimn.

Zahtjev iz člana 31 ovog zakona, u pisanoj formi podnosi se neposredno, putem pošte ili elektronskim putem.

Zahtjev se može dati i usmeno na zapisnik kod Agencije.

Dopuna i ispravka zahtjeva

Član 33

Ako zahtjev nije sačinjen u skladu sa članom 32 stav 1 ovog zakona ili je nerazumljiv ili ne sadrži dovoljno činjenica da bi se po njemu moglo postupiti, Agencija će pozvati podnosioca da zahtjev dopuni, odnosno ispravi i odrediti mu rok za to koji ne može biti duži od osam dana.

Ako podnosilac zahtjeva ne postupi na način i u roku iz stava 1 ovog člana, Agencija će zahtjev odbiti kao neuredan.

Izjašnjenje javnog funkcionera

Član 34

Agencija će od javnog funkcionera protiv koga je pokrenut postupak iz člana 31 ovog zakona zatražiti da dostavi pisano izjašnjenje na navode iz zahtjeva, u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva za dostavljanje pisanog izjašnjenja.

Ako se javni funkcioner ne izjasni na način i u roku iz stava 1 ovog člana, Agencija će nastaviti postupak u skladu sa ovim zakonom.

Utvrđivanje činjenica i okolnosti

Član 35

Postupak iz člana 31 ovog zakona, Agencija vodi preko lica koje ovlasti direktor Agencije (u daljem tekstu: ovlašćeni službenik).

Ovlašćeni službenik dužan je da, po službenoj dužnosti, pribavi podatke i obavještenja o činjenicama koje su neophodne za vođenje postupka i odlučivanje, o kojima službenu evidenciju vode nadležni državni organi, organi državne uprave i opštine, odnosno javna preduzeća, privredna društva, ustanove ili druga pravna i fizička lica.

Organi, pravna i fizička lica iz stava 2 ovog člana dužni su da, u roku i na način koji odredi Agencija, dostave tražene podatke i obavještenja, odnosno stave na uvid traženu dokumentaciju u skladu sa zakonom.

Ukoliko organi, pravna i fizička lica iz stava 2 ovog člana ne postupe u roku i na način iz stava 3 ovog člana, dužni su da o razlozima bez odlaganja obavijeste Agenciju.

U slučaju iz stava 4 ovog člana Agencija obavještava organ koji vrši nadzor nad njihovim radom a može podnijeti poseban izvještaj Skupštini Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština) ili obavijestiti javnost.

Izvođenje dokaza i usmena rasprava

Član 36

Ovlašćeni službenik, kad ocijeni da je to potrebno radi utvrđivanja činjenica i okolnosti koje su od značaja za odlučivanje, može po službenoj dužnosti sprovesti ispitni postupak

Ovlašćeni službenik dužan je da na zahtjev učesnika u postupku sprovede usmenu raspravu.

Usmena rasprava može se sprovesti i kad ovlašćeni službenik ocijeni da je to potrebno radi utvrđivanja potpunog i tačnog činjeničnog stanja od značaja za odlučivanje.

Ustupanje postupka nadležnim organima

Član 37

U slučaju postojanja osnova sumnje da je učinjeno krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, Agencija će zahtjev sa dokazima prikupljenim u vršenju svoje nadležnosti, bez odlaganja dostaviti nadležnom državnom tužilaštvu.

Ako Agencija raspolaže podacima koji upućuju na nepravilnosti koje nijesu u njenoj nadležnost, dostaviće podatke nadležnom organu.

Nadležni organi iz st. 1 i 2 ovog člana, dužni su da obavijeste Agenciju o ishodu postupka.

Odlučivanje

Član 38

Ovlašćeni službenik, u roku od 15 dana od okončanja postupka iz člana 31 ovog zakona, dostavlja obrazloženi predlog odluke direktoru Agencije.

Direktor Agencije je dužan da, u roku od osam dana od dana dostavljanja predloga iz stava 1 ovog člana, donese odluku da li je javni funkcioner povrijedio odredbe ovog zakona koje se odnose na sprječavanje sukoba interesa u vršenju javnih funkcija, ograničenja u vršenju javnih funkcija, poklone, sponzorstva i donacije i izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera.

Odluka iz stava 2 ovog člana mora biti obrazložena.

Dostavljanje odluke

Član 39

Odluka iz člana 38 stav 2 ovog zakona, dostavlja se javnom funkcioneru, podnosiocu zahtjeva, kao i organu vlasti u kojem javni funkcioner vrši javnu funkciju i organu nadležnom za izbor, imenovanje, odnosno postavljenje javnog funkcionera kad ti organi nijesu podnosioci zahtjeva, najkasnije u roku od pet dana od dana donošenja odluke.

Odluka iz člana 38 stav 2 ovog zakona, objavljuje se na internet stranici Agencije, pri čemu se u odluci kojom se utvrđuje da javni funkcioner nije povrijedio odredbe ovog zakona koje se odnose na sprječavanje sukoba interesa u vršenju javnih funkcija, ograničenja u vršenju javnih funkcija, poklone, sponzorstva i donacije i izvještaje o prihodima i imovini javnih

funkcionera ne objavljuje njegovo ime i prezime i funkcija bez saglasnosti javnog funkcionera na koga se odluka odnosi.

Konačnost odluke

Član 40

Odluka iz člana 38 stav 2 ovog zakona je konačna i protiv te odluke može se pokrenuti upravni spor.

Primjena pravila upravnog postupka

Član 41

Na postupak utvrđivanja povrede odredaba ovog zakona koje se odnose na sprječavanje sukoba interesa u vršenju javnih funkcija, ograničenja u vršenju javnih funkcija, poklone, sponzorstva i donacije i izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak, ukoliko ovim zakonom nije drukčije propisano.

Pravno dejstvo odluka

Član 42

Povreda odredaba ovog zakona koje se odnose na sprječavanje sukoba interesa u vršenju javnih funkcija, ograničenja u vršenju javnih funkcija, poklone, sponzorstva i donacije i izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera, kao i posebnih zakona kojima su utvrđene nadležnosti Agencije utvrđena konačnom, odnosno pravosnažnom odlukom smatraće se nesavjesnim vršenjem javne funkcije, o čemu Agencija obavještava organ vlasti u kojem javni funkcioner vrši javnu funkciju i organ nadležan za izbor, imenovanje, odnosno postavljenje javnog funkcionera, radi pokretanja postupka razrješenja, suspenzije ili izricanja disciplinske mjere.

Organ vlasti iz stava 1 ovog člana, dužan je da o preduzetim mjerama povodom odluke Agencije kojom je utvrđeno da je javni funkcioner povrijedio odredbe ovog zakona koje se odnose na sprječavanje sukoba interesa u vršenju javnih funkcija, ograničenja u vršenju javnih funkcija, poklone, sponzorstva i donacije i izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera, kao i posebnih zakona kojima su utvrđene nadležnosti Agencije obavijesti Agenciju, u roku od 60 dana od dana prijema te odluke, uz pisano obrazloženje.

Ukoliko javni funkcioner bude razriješen, suspendovan ili mu bude izrečena disciplinska mjera zbog nesavjesnog vršenja javne funkcije, u smislu stava 1 ovog člana, organ nadležan za izbor, imenovanje, odnosno postavljenje javnog funkcionera će o tome obavijestiti Agenciju, u roku od 30 dana od dana donošenja odluke.

Javni funkcioner koji je razriješen zbog razloga iz stava 1 ovog člana ne može vršiti javnu funkciju, odnosno poslove državnog službenika u periodu od četiri godine od dana razrješenja.

Organ nadležan za izbor, imenovanje, odnosno postavljenje, dužan je da, prije odlučivanja o izboru, imenovanju, odnosno postavljenju javnog funkcionera kod Agencije provjeri da li je predloženi kandidat, u posljednje četiri godine prije kandidovanja, u svojstvu javnog funkcionera, bio razriješen zbog razloga iz stava 1 ovog člana.

Naknada štete

Član 43

Ako je povredom ovog zakona pravnom ili fizičkom licu pričinjena šteta, to lice ostvaruje pravo na naknadu štete tužbom u parničnom postupku kod nadležnog suda, primjenom opštih pravila o naknadi štete.

III. ZVIŽDAČI

1. Podnošenje prijave

Zviždač

Član 44

Zviždač koji ima opravdane razloge da sumnja u ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, može podnijeti prijavu u skladu sa ovim zakonom.

Ugrožavanje javnog interesa, u smislu ovog zakona, podrazumijeva povredu propisa, etičkih pravila ili mogućnost nastanka takve povrede koja je izazvala, izaziva ili prijeti da izazove opasnost po život, zdravlje i bezbjednost ljudi i životne sredine, povredu ljudskih prava ili materijalnu i nematerijalnu štetu po državu ili pravno i fizičko lice, kao i radnju koja ima za cilj da se za takvu povredu ne sazna.

Lice koje pomaže zviždaču davanjem obavještenja ili na drugi način i bilo koje drugo lice koje učini vjerovatnim da trpi štetu zbog svoje povezanosti sa zviždačem je povezano lice sa zviždačem.

2. Postupak po prijavi

Podnošenje prijave zviždača organu vlasti, privrednom društvu, drugom pravnom licu ili preduzetniku

Član 45

Prijavu iz člana 44 stav 1 ovog zakona zviždač može podnijeti organu vlasti, privrednom društvu, drugom pravnom licu ili preduzetniku kod kojih, po njegovom saznanju postoje opravdani razlozi za sumnju da je došlo do ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije.

Prijava iz stava 1 ovog člana, podnosi se u pisanoj formi, usmeno na zapisnik, putem pošte ili elektronskim putem.

Sadržaj prijave

Član 46

Prijava iz člana 44 ovog zakona sadrži opis ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, potpis i lične podatke zviždača ukoliko ne želi da bude anonimna, po potrebi, i druge činjenice i okolnosti.

Zaštićeni podaci

Član 47

Sa podacima o zviždaču iz člana 46 ovog zakona postupa se u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka, osim ako zviždač izričito zatraži da ti podaci budu dostupni javnosti.

Ukoliko prijava koju podnese zviždač sadrži tajni podatak, organ vlasti, privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik kojima je prijava podnijeta dužni su da sa tim podatkom postupaju u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Postupanje organa vlasti, privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnika

Član 48

Organ vlasti, privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik iz člana 45 stav 1 ovog zakona dužan je da u postupku po prijavi zviždača provjeri istinitost navoda o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije i preduzme mjere iz okvira svoje nadležnosti radi sprječavanja ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, u skladu sa zakonom.

Određivanje lica za prijem i postupanje po prijavi

Član 49

Radi sprovođenja postupka iz člana 48 ovog zakona, organ vlasti, privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik dužan je da odredi lice za prijem i postupanje po prijavi zviždača.

Lice iz stava 1 ovog člana sprovodi postupak radi provjere istinitosti navoda iz prijave zviždača i predlaže mjere starješini organa, odnosno odgovornom licu u pravnom licu ili kod preduzetnika ukoliko utvrdi postojanje ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije.

Bliži način postupanja iz stava 2 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Obavještenje o preduzetim mjerama

Član 50

Organ vlasti, privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik iz člana 45 stav 1 ovog zakona, dužni su da obavijeste zviždača o mjerama koje su preduzete po njegovoj prijavi, odnosno o ishodu preduzetih mjera, u roku od tri mjeseca od dana podnošenja prijave.

Prijavljivanje ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije Agenciji

Član 51

Ukoliko zviždač nije obaviješten, odnosno nije zadovoljan obavještenjem, odnosno mjerama iz člana 50 ovog zakona, prijavu o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije može podnijeti Agenciji.

Prijavu o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije zviždač može podnijeti Agenciji i bez prethodnog podnošenja prijave organu vlasti, privrednom društvu, drugom pravnom licu ili preduzetniku na koje se prijava odnosi.

Prijava iz st. 1 i 2 ovog člana, pored podataka iz člana 46 ovog zakona, sadrži i podatke o organu vlasti, privrednom društvu, drugom pravnom licu ili preduzetniku na koje se prijava odnosi i obavještenje o preduzetim mjerama iz člana 50 ovog zakona, ukoliko je to obavještenje dostavljeno zviždaču.

Mišljenje Agencije

Član 52

Na osnovu sprovedenog postupka po prijavi iz člana 51 ovog zakona, Agencija sačinjava mišljenje o postojanju ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije.

Kad Agencija utvrdi da je došlo do ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, mišljenje sadrži i preporuku o tome šta treba preduzeti da bi se ugrožavanje spriječilo, kao i rok za postupanje po preporuci i obavještanje Agencije o tome.

Postupanje po preporuci Agencije

Član 53

Organ vlasti, privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik na čiji rad se preporuka iz člana 52 stav 2 ovog zakona odnosi, dužan je da, u ostavljenom roku, dostavi izvještaj o preduzetim radnjama radi izvršenja preporuke.

Ukoliko organ vlasti, privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik ne postupi po preporuci u ostavljenom roku ili ne obavijesti Agenciju, Agencija obavještava organ koji vrši nadzor nad njihovim radom, a može podnijeti poseban izvještaj Skupštini ili obavijestiti javnost.

Postupanje po službenoj dužnosti

Član 54

Agencija može pokrenuti postupak za utvrđivanje postojanja ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, po službenoj dužnosti na osnovu sopstvenih saznanja.

Postupanje Agencije

Član 55

Na postupanje iz čl. 51 i 54 ovog zakona, shodno se primjenjuju odredbe čl. 33 do 36 ovog zakona.

Zaštita identiteta i prava zviždača

Član 56

Organ vlasti, privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik, odnosno Agencija dužni su da sa podacima iz člana 46 ovog zakona postupaju u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka i obezbijede zaštitu od svih oblika diskriminacije i ograničenja i uskraćivanja prava zviždača.

Podnošenje krivične prijave i ustupanje postupka nadležnim organima

Član 57

Ukoliko u postupku provjere istinitosti navoda o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije starješina, odnosno odgovorno lice u organu vlasti, privrednom društvu, drugom pravnom licu, odnosno preduzetnik, kao i Agencija posumnjaju da je ugrožavanjem javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije učinjeno krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, dužni su da prijavu sa prikupljenim dokazima, bez odlaganja dostave nadležnom državnom tužilaštvu.

Ako organi iz stava 1 ovog člana, odnosno Agencija raspolažu podacima koji upućuju na nepravilnosti koje nijesu u njihovoj nadležnosti, dostaviće te podatke nadležnom organu.

Nadležni organi iz st. 1 i 2 ovog člana, dužni su da obavijeste Agenciju o ishodu postupka.

3. Zaštita zviždača

Obaveze Agencije prema zviždačima

Član 58

Agencija štiti zviždača koji ima opravdane razloge da sumnja u ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije i koji tu sumnju prijavi u dobroj namjeri.

Prilikom procjene namjere iz stava 1 ovog člana, Agencija uzima u obzir kvalitet dostavljenih informacija, stepen ugrožavanja i posljedicu koja može nastupiti zbog ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije.

Pravo na zaštitu

Član 59

Zviždač ima pravo na zaštitu ukoliko mu je nanijeta šteta, odnosno postoji mogućnost nastanka štete zbog podnošenja prijave iz člana 44 ovog zakona, a naročito ako:

- 1) mu je ugrožen život, zdravlje i imovina;
- 2) mu je prestao radni odnos ili ukinuto radno mjesto ili promijenjen opis poslova i uslovi radnog mjesta na kojem je radio;
- 3) je prekinuta njegova poslovna saradnja raskidom ugovora o dijelu ili ugovora o poslovnoj saradnji;
- 4) je protiv njega pokrenut disciplinski postupak i izrečena disciplinska mjera;
- 5) mu je zabranjen pristup određenim podacima neophodnim za obavljanje radnih dužnosti;
- 6) su mu uskraćena sredstava rada koja je koristio; ili
- 7) je spriječeno njegovo napredovanje i stručno usavršavanje.

Zahtjev za zaštitu zviždača

Član 60

Radi ostvarivanja prava na zaštitu, zviždač podnosi zahtjev Agenciji (u daljem tekstu: zahtjev za zaštitu zviždača) u pisanoj formi ili usmeno na zapisnik.

Zahtjev za zaštitu zviždača podnosi se najkasnije u roku od tri mjeseca od dana nastale štete, odnosno saznanja za mogućnost nastanka štete zbog prijave zviždača.

U zahtjevu za zaštitu zviždača se navode podaci o podnosiocu zahtjeva za zaštitu, podaci iz prijave koju je podnio zviždač, podaci o organu vlasti, privrednom društvu, drugom pravnom licu i preduzetniku ili drugom pravnom i fizičkom licu zbog čijih radnji zviždač trpi štetu, kao i podaci o nastaloj šteti, odnosno mogućnosti nastanka štete po zviždača zbog podnijete prijave.

Prethodno ispitivanje zahtjeva za zaštitu zviždača

Član 61

Ukoliko je zahtjev za zaštitu zviždača neblagovremen, Agencija neće postupati i o tome će obavijestiti podnosioca.

Ukoliko zahtjev za zaštitu zviždača ne sadrži podatke iz člana 60 stav 3 ovog zakona, a zviždač ne navede opravdane razloge zbog kojih u zahtjevu nije naveo sve propisane podatke, Agencija će pozvati zviždača da, u roku od osam dana, dopuni zahtjev.

Ukoliko zviždač ne postupi u skladu sa stavom 2 ovog člana, Agencija će obustaviti postupak.

Ovlašćenja Agencije

Član 62

Ako je zahtjev za zaštitu zviždača podniet blagovremeno i sadrži podatke iz člana 60 stav 3 ovog zakona, Agencija sprovodi postupak provjere istinitosti navoda iz zahtjeva.

Nakon sprovednog postupka provjere iz stava 1 ovog člana, Agencija utvrđuje da li je nastala šteta, odnosno da li postoji mogućnost nastanka štete po zviždača i o tome sačinjava mišljenje.

Mišljenje iz stava 2 ovog člana, Agencija dostavlja organu vlasti, privrednom društvu, preduzetniku ili drugom pravnom ili fizičkom licu zbog čijih radnji zviždač trpi štetu, odnosno zbog kojih postoji mogućnost nastanka štete, u roku od 15 dana od dana sačinjavanja mišljenja.

O mišljenju iz stava 2 ovog člana, Agencija obavještava podnosioca zahtjeva za zaštitu zviždača, u roku od 15 dana od sačinjavanja mišljenja.

Kad Agencija utvrdi da je zbog podnošenja prijave zviždaču nanijeta šteta, odnosno da postoji mogućnost nastanka štete za zviždača, mišljenje sadrži i preporuku o tome šta treba preduzeti da bi se nastala šteta otklonila, odnosno spriječila, kao i rok za otklanjanje štetnih posljedica, odnosno spriječavanje mogućnosti nastanka štete.

Na postupak iz stava 1 ovog člana, shodno se primjenjuju odredbe čl. 33 do 37 ovog zakona.

Postupanje po preporuci Agencije

Član 63

Organ vlasti, privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik na čiji rad se preporuka iz člana 62 stav 5 ovog zakona odnosi, obavezan je da u ostavljenom roku dostavi izvještaj o preduzetim radnjama za izvršenje preporuke.

Ukoliko organ vlasti, privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik ne postupi po preporuci u ostavljenom roku, Agencija obavještava organ koji vrši nadzor nad njihovim radom a može podnijeti poseban izvještaj Skupštini ili obavijestiti javnost.

Teret dokazivanja

Član 64

Kad je prijava zviždača podnijeta u skladu sa ovim zakonom, a radnja ili aktivnost iz člana 59 ovog zakona preduzeta nakon podnošenja prijave, teret dokazivanja da ta radnja ili aktivnost nije posljedica podnošenja prijave o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na korupciju je na organu vlasti, privrednom društvu, drugom pravnom licu, odnosno preduzetniku zbog čijih radnji zviždač trpi štetu, odnosno zbog kojih postoji mogućnost nastanka štete.

Treća lica

Član 65

Kad pravnu ili faktičku radnju na štetu zviždača ili povezanog lica sa zviždačem ne vrši neposredno organ vlasti, privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik, već treće lice, ta radnja će se smatrati posljedicom podnošenja prijave ukoliko zviždač ili povezano lice sa zviždačem učini vjerovatnim da je radnja trećeg lica povezana sa organom vlasti, privrednim društvom, drugim pravnim licem, odnosno preduzetnikom na koje se prijava odnosila

Pomoć Agencije

Član 66

Ukoliko zviždač usljed pretrpljene štete pokrene sudski postupak, Agencija će na njegov zahtjev, obezbijediti potrebnu stručnu pomoć prilikom dokazivanja uzročno posljedične veze između podnošenja prijave o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije i nastale štete.

Prestanak štete

Član 67

Ako organ vlasti, privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik otkloni štetu ili spriječi nastanak štete u toku trajanja postupka po zahtjevu za zaštitu zviždača, Agencija će o tome obavijestiti zviždača i ostaviti mu rok od 15 dana da se izjasni.

Po prijemu izjašnjenja, odnosno isteku roka iz stava 1 ovog člana, Agencija će odlučiti da li će postupak obustaviti ili nastaviti.

Sudska zaštita

Član 68

Zviždač ima pravo na sudsku zaštitu od diskriminacije i zlostavljanja na radu zbog prijavljivanja ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije koju ostvaruje u skladu sa zakonom kojim se uređuje zabrana diskriminacije i zakonom kojim se uređuje zabrana zlostavljanja na radu.

4. Nagrada za prijavljivanje ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na korupciju.

Pravo na nagradu zviždača

Član 69

Organ vlasti, privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik može nagraditi zviždača koji je podnošenjem prijave doprinio sprječavanju ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na korupciju.

Zviždač koji je podnošenjem prijave o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije doprinio ostvarivanju javnih prihoda ili prihoda privrednog društva, pravnog lica ili preduzetnika, a ti prihodi bi izostali da prijava nije podnijeta, ima pravo na novčanu nagradu od organa vlasti, privrednog društva, drugog pravnog lica, odnosno preduzetnika koji su ostvarili prihod.

Pravo na nagradu zviždač stiče od momenta ostvarivanja prihoda iz stava 2 ovog člana, a ukoliko je zbog podnošenja prijave zviždača došlo do pokretanja i vođenja krivičnog postupka koji je okončan pravosnažnom odlukom na osnovu koje je došlo do trajnog oduzimanja imovine, pravo na nagradu stiče trenutkom pravosnažnosti odluke o trajnom oduzimanju imovine.

Nagrada za zviždača određuje se prema doprinosu zviždača u odnosu na visinu pribavljenih prihoda, odnosno oduzete imovine.

Visina nagrade ne može biti manja od 3% niti veća od 5% od ostvarenih prihoda, odnosno imovine iz stava 4 ovog člana.

Postupak za ostvarivanje prava na nagradu

Član 70

Radi ostvarivanja prava na nagradu, zviždač u pisanoj formi podnosi zahtjev organu vlasti, privrednom društvu, pravnom licu ili preduzetniku koji je ostvario prihod.

O zahtjevu iz stava 1 ovog člana, odlučuje se u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Odlukom kojom se utvrđuje pravo na nagradu određuje se i rok za isplatu nagrade koji ne može biti duži od šest mjeseci.

Odluka o zahtjevu iz stava 1 ovog člana je konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor.

IV. PREVENCIJA KORUPCIJE

Plan integriteta

Član 71

Na osnovu procjene podložnosti određenih radnih mjesta i radnih procesa za nastanak i razvoj korupcije i drugih oblika pristrasnog postupanja javnih funkcionera i zaposlenih u organu vlasti, organ vlasti donosi plan integriteta koji sadrži mjere kojima se sprječavaju i otklanjaju mogućnosti za nastanak i razvoj korupcije i obezbjeđuje povjerenje građana u njihov rad (u daljem tekstu: plan integriteta).

Plan integriteta donosi se u skladu sa pravilima za izradu i sprovođenje plana integriteta koja donosi Agencija.

Plan integriteta može donijeti i drugo pravno lice, a Agencija može, na predlog tog pravnog lica, da izvrši procjenu integriteta i predloži preporuke za unaprjeđenje integriteta.

Troškove procjene integriteta iz stava 3 ovog člana, snosi pravno lice na čiji predlog je Agencija izvršila procjenu.

Definicija integriteta

Član 72

Integritet predstavlja zakonito, nezavisno, nepristrasno, odgovorno i transparentno vršenje poslova kojim javni funkcioneri i drugi zaposleni u organu vlasti čuvaju svoj ugled i ugled organa vlasti, obezbjeđuju povjerenje građana u vršenje javnih funkcija i rad organa vlasti i otklanjaju sumnju u mogućnost nastanka i razvoja korupcije.

Sadržaj Plana integriteta

Član 73

Plan integriteta sadrži:

- ocjenu izloženosti organa vlasti korupciji i drugim oblicima narušavanja integriteta;
- opis radnih mjesta i poslova koji su naročito podložni korupciji i drugim oblicima narušavanja integriteta;
- vrste rizika od korupcije i drugih oblika narušavanja integriteta;
- postojeće mjere kontrole;
- preventivne mjere za smanjenje rizika od korupcije i drugih oblika narušavanja integriteta i rokove za njihovo sprovođenje;
- podatke o licu odgovornom za izradu i sprovođenje plana integriteta (u daljem tekstu: menadžer integriteta);
- druge podatke, u skladu sa pravilima za izradu i sprovođenje plana integriteta.

Menadžer integriteta

Član 74

Menadžera integriteta rješenjem određuje starješina, odnosno odgovorno lice u organu vlasti.

Zaposleni u organu vlasti dužni su da menadžeru integriteta, na njegov zahtjev dostave potrebne podatke i informacije od značaja za izradu i sprovođenje plana integriteta.

Transparentnost Plana integriteta

Član 75

Plan integriteta organ vlasti dostavlja Agenciji, u roku od 15 dana od dana donošenja, u skladu sa pravilima za izradu i sprovođenje plana integriteta.

Organ vlasti dužan je da plan integriteta učini dostupnim javnosti objavljivanjem na svojoj internet stranici ili na drugi odgovarajući način.

Efikasnost i efektivnost Plana integriteta

Član 76

Plan integriteta može se mijenjati u zavisnosti od potreba, razvoja i interesa organa vlasti.

Organ vlasti svake druge godine procjenjuje efikasnost i efektivnost plana integriteta u skladu sa pravilima za izradu i sprovođenje plana integriteta.

Izvještaj o sprovođenju Plana integriteta

Član 77

Organ vlasti dužan je da do 15. aprila tekuće godine za prethodnu godinu dostavi Agenciji izvještaj o sprovođenju plana integriteta.

Na osnovu dostavljenih planova integriteta i izvještaja o njihovom sprovođenju Agencija može dati organima vlasti preporuke za unaprjeđenje planova integriteta.

Na osnovu planova, izvještaja i preporuka iz stava 2 ovog člana, Agencija sačinjava izvještaj o donošenju i sprovođenju planova integriteta u organima vlasti.

Izvještaj iz stava 3 ovog člana, sastavni je dio godišnjeg izvještaja o radu Agencije.

V. AGENCIJA

Nadležnost Agencije

Član 78

Agencija:

- utvrđuje postojanje sukoba interesa u vršenju javne funkcije i preduzima mjere za njegovo sprječavanje;

- kontroliše ograničenja u vršenju javnih funkcija;

- vrši kontrolu primanja poklona, sponzorstava i donacija;

- vrši provjeru podataka iz Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera;

- daje mišljenje o postojanju ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije i daje preporuke za sprječavanje ugrožavanja javnog interesa i zaštitu zviždača;

- prati donošenje i sprovođenje planova integriteta, daje preporuke za njihovo unaprjeđenje i vrši procjenu efikasnosti i efektivnosti planova integriteta u skladu sa ovim zakonom;

- donosi akte iz nadležnosti Agencije u skladu sa zakonom;

- daje inicijative za izmjenu i dopunu zakona, drugih propisa i opštih akata, radi otklanjanja mogućih rizika za nastanak korupcije ili njihovog usklađivanja sa međunarodnim standardima iz oblasti antikorupcije;

- daje mišljenje na nacрте zakona i drugih propisa i opštih akata radi usklađivanja sa međunarodnim standardima iz oblasti antikorupcije;

- pokreće i sprovodi postupak za utvrđivanje povrede odredaba ovog i drugih zakona kojima su utvrđene nadležnosti Agencije;

- saraduje sa nadležnim organima, visokoškolskim ustanovama i naučnim organizacijama i drugim subjektima u cilju realizacije aktivnosti u oblasti sprječavanja korupcije;

- vodi evidencije i registre u skladu sa ovim zakonom;

- izdaje prekršajni nalog i pokreće prekršajni i drugi postupak;

- sprovodi edukativne, istraživačke i ostale preventivne antikorupcijske aktivnosti;

- ostvaruje regionalnu i međunarodnu saradnju u preventivnoj borbi protiv korupcije;

- vrši i druge poslove propisane zakonom.

Agencija vrši poslove nadzora nad sprovođenjem propisa kojim se uređuje lobiranje i sprovodi mjere kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, u skladu sa posebnim zakonom.

U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti Agencija može angažovati domaće i međunarodne stručnjake, odnosno institucije, organizacije i ustanove.

Mišljenja za unaprjeđenje i prevenciju korupcije

Član 79

Agencija može, po sopstvenoj inicijativi ili na zahtjev organa vlasti, privrednog društva, pravnog lica, preduzetnika ili fizičkog lica, dati mišljenje radi unaprjeđenja prevencije korupcije, smanjenja rizika od korupcije i jačanja etike i integriteta u organima vlasti i drugim pravnim licima, koje sadrži analizu rizika od korupcije, mjere za otklanjanje rizika od korupcije i sprječavanje korupcije.

Prilikom davanja mišljenja iz stava 1 ovog člana, Agencija ocjenjuje usklađenost postupanja sa ovim zakonom, kao i drugim zakonima kojima se uređuju mjere za borbu protiv korupcije.

Agencija neće postupiti po zahtjevu iz stava 1 ovog člana ako:

- po istom zahtjevu postupa drugi nadležni organ;

- postoji osnov sumnje da je učinjeno krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti; ili

- Agencija u konkretnom slučaju pokrene postupak iz okvira svoje nadležnosti.

Mišljenja iz stava 1 ovog člana, Agencija objavljuje na svojoj internet stranici ili na drugi odgovarajući način čini dostupnim javnosti.

Pravni položaj Agencije

Član 80

Agencija ima svojstvo pravnog lica.

Organi Agencije

Član 81

Organi Agencije su Savjet Agencije (u daljem tekstu: Savjet) i direktor Agencije.

Rad članova Savjeta i direktora Agencije u vršenju poslova utvrđenih ovim zakonom, ne smije biti predmet nezakonitog i nedozvoljenog uticaja.

Izbor članova Savjeta

Član 82

Savjet ima pet članova.

Članove Savjeta bira Skupština, na predlog radnog tijela nadležnog za poslove antikorupcije (u daljem tekstu: nadležni odbor).

Članovi Savjeta biraju se na period od četiri godine i mogu biti birani najviše dva puta.

Uslovi za izbor člana Savjeta

Član 83

Za člana Savjeta može biti izabrano lice koje pored opštih uslova za rad u državnim organima ima:

- 1) visoko obrazovanje, sedmi nivo okvira kvalifikacija, podnivo jedan (VIII);
- 2) deset godina radnog iskustva od čega najmanje pet godina radnog iskustva u vršenju poslova iz oblasti borbe protiv korupcije ili ljudskih prava;
- 3) najmanje tri mišljenja o stručnim i radnim kvalitetima od privrednog društva, drugog pravnog lica ili preduzetnika kod kojeg radi ili je radio, odnosno sa kojim je ostvario poslovnu saradnju.

Ograničenja za izbor člana Savjeta

Član 84

Za člana Savjeta ne može biti izabrano lice koje je u posljednjih deset godina obavljalo ili obavlja:

- 1) funkciju poslanika ili odbornika;
- 2) funkciju člana Vlade Crne Gore;
- 3) funkciju u političkoj partiji (predsjednik partije, član predsjedništva, njihovi zamjenici, član izvršnog i glavnog odbora i drugi funkcioner u političkoj partiji).

Postupak za izbor članova Savjeta

Član 85

Članovi Savjeta biraju se na osnovu javnog konkursa koji raspisuje nadležni odbor.

Nadležni odbor obrazuje Komisiju za sprovođenje izbora članova Savjeta (u daljem tekstu: Komisija).

Komisija ima pet članova, i to po jednog predstavnika Vlade Crne Gore, Skupštine iz reda opozicionih partija, nevladinih organizacija, Sudskog savjeta i Univerziteta Crne Gore.

Nadležni odbor upućuje poziv organima i drugim subjektima iz stava 3 ovog člana da odrede svog predstavnika u Komisiji, u roku od sedam dana od dana upućivanja poziva.

Poziv za određivanje člana nevladinih organizacija objavljuje se na internet stranici Kancelarije za saradnju sa nevladinim organizacijama.

Kandidat za člana Komisije iz nevladinih organizacija može biti lice koje je predloženo od strane najvećeg broja nevladinih organizacija koje su upisane u registar kod nadležnog organa državne uprave i imaju najmanje tri godine iskustva u borbi protiv korupcije, kao i sproveden najmanje jedan projekat iz oblasti antikorupcije u prethodnoj godini.

Nevladina organizacija iz stava 6 ovog člana, dužna je da uz predlog kandidata dostavi ovjerenu kopiju rješenja o upisu u registar nadležnog organa državne uprave, kao i pregled projekata realizovanih u posljednje tri godine.

Kancelarija za saradnju sa nevladinim organizacijama dostavlja nadležnom odboru podatke o kandidatu koji je predložen od najvećeg broja nevladinih organizacija iz stava 6 ovog člana.

Nadležni odbor dužan je da, u roku od 15 dana od dana upućivanja poziva iz stava 4 ovog člana, obrazuje Komisiju.

Sačinjavanje liste kandidata

Član 86

Nakon isteka propisanog roka za prijavu kandidata na osnovu javnog konkursa iz člana 85 stav 1 ovog zakona, Komisija vrši provjeru ispunjenosti uslova iz čl. 83 i 84 ovog zakona i sačinjava listu kandidata koji ispunjavaju uslove.

Komisija u prisustvu svih članova obavlja razgovor sa kandidatima iz stava 1 ovog člana.

Kandidat za člana Savjeta je dužan da pripremi i predstavi pisano i obrazloženo viđenje budućeg rada Agencije u prevenciji korupcije.

Komisija, na osnovu dokaza iz člana 83 stav 1 tač. 2 i 3 ovog zakona i obavljenog razgovora sačinjava listu od pet kandidata za izbor članova Savjeta, sa obrazloženjem.

Komisija sačinjava listu iz stava 4 ovog člana, većinom od najmanje četiri glasa, u roku od 60 dana od dana isteka roka za prijavljivanje na konkurs.

Komisija dostavlja listu kandidata iz stava 4 ovog člana nadležnom odboru, radi predlaganja Skupštini.

Ukoliko nadležni odbor ne predloži Skupštini listu kandidata iz stava 4 ovog člana, postupak za izbor članova Savjeta se ponavlja.

Razrješenje člana Savjeta

Član 87

Član Savjeta može biti razriješen prije isteka vremena na koje je izabran:

- 1) na lični zahtjev;
- 2) zbog trajnog gubitka radne sposobnosti;
- 3) ako se naknadno utvrdi da ne ispunjava uslove iz čl. 83 i 84 ovog zakona ili stupi na funkciju iz člana 84 ovog zakona;
- 4) ako povrijedi odredbe ovog zakona i poslovnik o radu Savjeta.

Razloge za razrješenje iz stava 1 tač. 2, 3 i 4 ovog člana utvrđuje Savjet i o tome obavještava nadležni odbor.

Postupak za razrješenje pokreće se na predlog najmanje tri člana Savjeta.

Skupština razrješava člana Savjeta na predlog nadležnog odbora.

Nadležni odbor, tri meseca prije isteka mandata člana Savjeta, pokreće postupak za izbor članova Savjeta u skladu sa članom 85 ovog zakona.

Ako funkcija člana Savjeta prestane prije isteka mandata, nadležni odbor će, bez odlaganja, pokrenuti postupak za izbor novog člana Savjeta iz člana 85 ovog zakona i, u roku od 30 dana, predložiti Skupštini izbor novog člana.

Nadležnosti Savjeta

Član 88

Savjet:

- 1) donosi Statut i akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Agencije, na predlog direktora Agencije;
- 2) na predlog direktora Agencije usvaja godišnji plan rada Agencije;
- 3) na predlog direktora Agencije usvaja predlog budžeta i završnog računa Agencije;
- 4) na predlog direktora Agencije usvaja pravila o radu Agencije i pravila za izradu i sprovođenje planova integriteta;
- 5) donosi poslovnik o radu Savjeta;
- 6) raspisuje konkurs za izbor direktora Agencije, bira i razrešava direktora Agencije;
- 7) daje direktoru Agencije inicijative za unaprjeđenje rada Agencije;
- 8) na predlog direktora Agencije podnosi Skupštini godišnji izveštaj o radu Agencije;
- 9) vrši provjeru podataka iz izvještaja o prihodima i imovini direktora Agencije;
- 10) vrši i druge poslove utvrđene Statutom Agencije.

Statut Agencije, poslovnik o radu Savjeta, pravila o radu Agencije i pravila za izradu i sprovođenje planova integriteta objavljuju se u "Službenom listu Crne Gore".

Način rada Savjeta

Član 89

Radom Savjeta rukovodi predsjednik koji se bira iz reda članova Savjeta, većinom glasova od ukupnog broja članova Savjeta.

Savjet odlučuje većinom glasova od ukupnog broja članova Savjeta, osim u slučaju iz člana 91 stav 7 i člana 93 stav 3 ovog zakona.

Savjet održava sjednice na kojima odlučuje o poslovima iz svoje nadležnosti najmanje dva puta mjesečno.

O poslovima iz nadležnosti Savjeta javnost, po pravilu, obavještava predsjednik Savjeta.

Naknada za rad člana Savjeta

Član 90

Predsjednik i član Savjeta ima pravo na mjesečnu naknadu u visini 50% prosječne bruto zarade u Crnoj Gori u prethodnoj godini prema podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike.

Postupak za izbor direktora Agencije

Član 91

Direktora Agencije bira Savjet, na osnovu javnog konkursa, na period od pet godina i može biti biran najviše dva puta.

Za direktora Agencije može biti izabrano lice koje ispunjava uslove iz člana 83 ovog zakona.

Pored ograničenja iz člana 84 ovog zakona, za direktora Agencije ne može biti izabrano lice koje je u posljednjih pet godina imenovala ili postavila Vlada Crne Gore ili Skupština, kao javnog funkcionera.

Nakon isteka propisanog roka za prijavu kandidata, Savjet vrši provjeru ispunjenosti uslova iz čl. 83 i 84 ovog zakona i sačinjava listu kandidata koji ispunjavaju uslove.

Razgovor sa kandidatima obavlja Savjet u prisustvu svih članova.

Kandidat za direktora Agencije dužan je da pripremi i predstavi pisani i obrazloženi predlog programa rada i ključnih prioriteta Agencije.

Savjet odlučuje o izboru direktora Agencije većinom od najmanje četiri glasa, u roku od 30 dana od dana isteka roka za prijavu na konkurs.

Nadležnosti direktora Agencije

Član 92

Direktor Agencije:

- 1) zastupa i predstavlja Agenciju;
- 2) organizuje i odgovara za rad Agencije;
- 3) donosi odluke, daje mišljenja i preporuke i preduzima druge mjere iz nadležnosti Agencije;
- 4) obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom.

Razrješenje direktora Agencije

Član 93

Direktor Agencije može biti razriješen prije isteka vremena na koje je izabran:

- 1) na lični zahtjev;
- 2) zbog trajnog gubitka radne sposobnosti;
- 3) ako se naknadno utvrdi da ne ispunjava uslove iz čl. 83 i 84 i člana 91 stav 3 ovog zakona ili stupi na funkciju iz člana 84 ovog zakona;
- 4) ako povrijedi odredbe ovog zakona i pravila o radu Agencije.

O razrješenju direktora Agencije odlučuje Savjet.

Postupak razrješenja direktora Agencije pokreće se na predlog najmanje tri člana Savjeta, a odluku o razrješenju direktora Agencije Savjet donosi većinom od najmanje četiri glasa.

Statut Agencije

Član 94

Agencija ima statut.

Statut Agencije naročito sadrži sjedište Agencije, načela unutrašnje organizacije, način rada i nadležnosti organa Agencije, način donošenja opštih i drugih akata i druga pitanja od značaja za rad Agencije, u skladu sa zakonom.

Finansiranje Agencije

Član 95

Sredstva za rad i funkcionisanje Agencije obezbeđuju se u budžetu Crne Gore, na predlog Agencije, u skladu sa zakonom.

Zahtjev za dodjelu budžetskih sredstava Agenciji podnosi nadležni odbor, na predlog Agencije.

Odobrena sredstva za funkcionisanje i rad Agencije ne mogu biti manja od 0.2% tekućeg budžeta.

O raspolaganju finansijskim sredstvima iz stava 3 ovog člana Agencija odlučuje samostalno prema dinamici utvrđenoj u skladu sa Zakonom o budžetu.

Primjena drugih propisa

Član 96

Na prava, obaveze i odgovornost zaposlenih u Agenciji primjenjuju se propisi o državnim službenicima i namještenicima.

Zaposleni u Agenciji imaju mjesečni dodatak na zaradu u iznosu od 30%.

Direktor Agencije ima pravo na zaradu u visini koja je određena za Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore.

Ovlašćenja iz zakona kojim se uređuju zarade državnih službenika i namještenika vrši direktor, u skladu sa raspoloživim budžetom.

Etički kodeks i službena legitimacija

Član 97

Savjet donosi poseban etički kodeks zaposlenih u Agenciji.

Direktor Agencije i ovlašćeni službenici radi vršenja svojih poslova i sprovođenja ovlašćenja imaju službenu legitimaciju.

Službenu legitimaciju izdaje direktor Agencije.

Obrazac i sadržinu službene legitimacije propisuje Ministarstvo.

Izveštaji Agencije

Član 98

Savjet podnosi Skupštini godišnji izvještaj o radu Agencije, najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Savjet može dostaviti Skupštini posebne izvještaje o stanju u oblastima iz nadležnosti Agencije.

Izveštaji iz st. 1 i 2 ovog člana, objavljuju se na internet stranici Agencije.

Postupanje sa podacima

Član 99

Član Savjeta, direktor Agencije i zaposleni u Agenciji sa tajnim podacima, neobjavljenim podacima i podacima o ličnosti za koje saznaju u vršenju svojih poslova dužni su da postupaju u skladu sa propisima kojima se uređuje tajnost podataka, zaštita neobjavljenih podataka i zaštita podataka o ličnosti.

Evidencije

Član 100

Pored kataloga i registara iz člana 19 stav 3, člana 22 stav 4 i člana 26 stav 1 ovog zakona, Agencija vodi:

- evidenciju javnih funkcionera za koje je konačnom, odnosno pravosnažnom odlukom utvrđena povreda ovog zakona ili posebnih zakona kojima su utvrđene nadležnosti Agencije, koja sadrži sljedeće podatke: redni broj, ime i prezime, jedinstveni matični broj i funkciju koju je javni funkcioner obavljao, broj i datum konačne, odnosno pravosnažne odluke odluke, datum prijema obavještenja organa nadležnog za izbor, imenovanje, odnosno postavljenje, razlog razrješenja, suspenzije ili izricanja disciplinske mjere, broj i datum akta o razrješenju, suspenziji ili izrečenoj disciplinskoj mjeri i organ koji je donio rješenje o razrješenju, suspenziji ili izrečenoj disciplinskoj mjeri;

- evidenciju prijave zviždača koja sadrži sljedeće podatke: redni broj, datum prijave, ime i prezime, opština, prebivalište i adresa zviždača, naziv i sjedište organa vlasti, privrednog društva, drugog pravnog lica, odnosno ime i prezime preduzetnika na koje se prijava odnosi, kratak opis ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije koje prijavljuje zviždač, obavještenje o preduzetim mjerama iz člana 50 ovog zakona ukoliko je dostavljeno zviždaču, broj i datum davanja mišljenja Agencije o postojanju ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije i broj i datum izvještaja organa vlasti, privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnika na koje se prijava odnosi o preduzetim radnjama radi izvršenja preporuke iz mišljenja Agencije;

- evidenciju zahtjeva za zaštitu zviždača koja sadrži sljedeće podatke: redni broj, datum podnošenja zahtjeva za zaštitu zviždača, ime i prezime, opština prebivališta i adresa podnosioca zahtjeva za zaštitu, podatke iz prijave koju je podnio zviždač, organ vlasti, privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik, odnosno drugo pravno i fizičko lice zbog čijih radnji zviždač trpi štetu, kao i podatke o nastaloj šteti, odnosno mogućnosti nastanka štete po zviždača zbog podnijete prijave, broj i datum davanja mišljenja Agencije po zahtjevu za zaštitu zviždača, kao i broj i datum izvještaja organa vlasti, privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnika na koje se preporuka odnosi o preduzetim radnjama radi izvršenja preporuka iz mišljenja Agencije.

Podaci iz evidencija iz stava 1 ovog člana, ne mogu se davati na korišćenje ukoliko bi davanje tih podataka moglo uticati na vođenje postupka, kao i u slučajevima utvrđenim ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje tajnost podataka i zaštita podataka o ličnosti.

Način vođenja evidencija iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Javnost rada Agencije

Član 101

Agencija o svom radu obavještava javnost putem saopštenja, objavljivanjem svojih odluka na svojoj internet stranici ili na drugi način.

Agencija je dužna da prilikom rada i obavještavanja javnosti obezbijedi zaštitu tajnih podataka i podataka o ličnosti.

VI. KAZNENE ODREDBE

Novčane kazne za prekršaje pravnog lica i odgovornog lica u pravnom licu ili državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne uprave i lokalne samouprave

Član 102

Novčanom kaznom od 1.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) ne unese izjavu javnog funkcionera o postojanju privatnog interesa u zapisnik i ne zatraži mišljenje Agencije (član 8 stav 3);

2) ne donese odluku o izuzeću javnog funkcionera iz rasprave i odlučivanja ako Agencija utvrdi da postoji sukob interesa iz člana 8 stav 1 ovog zakona (član 8 stav 5);

3) ne stavi van snage odluke donijetu suprotno članu 8 st. 1 do 4 ovog zakona, i o tome ne obavijesti Agenciju (član 8 stav 6);

4) zaključi ugovor sa privrednim društvom ili drugim pravnim licem u kome javni funkcioner i sa njim povezano lice ima privatni interes (član 14 stav 3);

5) ne dostavi Agenciji izvod iz evidencije poklona do kraja marta tekuće godine, za prethodnu godinu (član 19 stav 1);

6) ne dostavi Agenciji pisani izvještaj o primljenim donacijama i sponzorstvima sa kopijom dokumentacije, do kraja marta tekuće godine za prethodnu godinu (član 22 stav 1);

7) ne dostavi tražene podatke i obavještenja, odnosno ne stavi na uvid traženu dokumentaciju (član 30 stav 2 i član 35 stav 3);

8) ne obavijesti Agenciju o ishodu postupka iz člana 37 st.1 i 2 ovog zakona (član 37 stav 3);

9) ne obavijesti Agenciju o preduzetim mjerama povodom odluke Agencije kojom je utvrđeno da je javni funkcioner povrijedio odredbe ovog zakona koje se odnose na sprječavanje sukoba interesa u vršenju javnih funkcija, ograničenja u vršenju javnih funkcija, poklone, sponzorstva i donacije i izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera kao i posebnih zakona iz nadležnosti Agencije u roku od 60 dana od dana prijema te odluke, uz pisano obrazloženje (član 42 stav 2);

10) ne obavijesti Agenciju o razriješenju, suspenziji ili izricanju disciplinske mjere zbog nesavjesnog vršenja javne funkcije, u roku od 30 dana od dana donošenja odluke (član 42 stav 3);

11) prije odlučivanja o izboru, imenovanju odnosno postavljenju javnog funkcionera, kod Agencije ne provjeri da li je predloženi kandidat, u posljednje četiri godine prije kandidovanja, u svojstvu javnog funkcionera, bio razriješen zbog razloga iz člana 42 stav 1 ovog zakona (član 42 stav 5);

12) ne odredi lice za prijem i postupanje po prijavi zviždača (član 49 stav 1);

13) ne obavijesti zviždača o mjerama koje su preduzete po njegovoj prijavi, odnosno o ishodu preduzetih mjera, u roku od tri mjeseca od dana podnošenja prijave (član 50);

14) ne dostavi, u ostavljenom roku, izvještaj o preduzetim radnjama radi izvršenja preporuke iz člana 52 stav 2 ovog zakona (član 53 stav 1);

15) sa podacima iz člana 46 ovog zakona ne postupa u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka i ne obezbijedi zaštitu od svih oblika diskriminacije i ograničenja i uskraćivanja prava zviždača (član 56);

16) ne dostavi, u ostavljenom roku, izvještaj o preduzetim radnjama radi izvršenja preporuke iz člana 62 stav 5 ovog zakona (član 63 stav 1)

19) ne donese odluku u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva iz člana 70 stav 1 ovog zakona, ili ne odredi rok za isplatu nagrade ili odredi rok koji je duži od šest mjeseci (član 70 st. 2 i 3);

20) ne donese plan integriteta (član 71 stav 1);

21) ne odredi menadžera integriteta (član 74 stav 1);

22) ne dostavi izvještaj o sprovođenju plana integriteta do 15. aprila tekuće godine za prethodnu godinu (član 77 stav 1);

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne uprave i lokalne samouprave novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura

Za prekršaj iz stava 1 tač. 13, 14, 15, 16 i 17 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 6.000 eura.

Novčane kazne za prekršaje javnog funkcionera

Član 103

Novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj javni funkcioner, ako:

1) ne obavjesti ostale učesnike u raspravi o postojanju privatnog interesa, davanjem izjave prije svog učešća u raspravi, a najkasnije prije početka odlučivanja (član 8 stav 1);

2) u slučaju iz člana 8 stav 1 ovog zakona učestvuje u raspravi i donošenju odluke (član 8 st. 4 i 5);

3) ne prijavi Agenciji tačne i potpune podatke o prihodima koje stekne vršenjem djelatnosti, odnosno poslova i člana 9 st. 1 i 2 ovog zakona (član 9 st. 3);

4) u istom mjesecu ostvari prihode po osnovu članstva u više radnih tjela i komisija iz člana 9 stav 2 ovog zakona (član 9 stav 4);

5) ne prenese svoja upravljačka prava u privrednom društvu, ustanovi ili drugom pravnom licu čiji je vlasnik, odnosno osnivač na drugo pravno ili fizičko lice, u roku od 30 dana od dana izbora, postavljenja ili imenovanja na javnu funkciju (član 10 stav 1);

6) ne dostavi Agenciji podatke o licu na koje je prenio upravljačka prava i dokaze o prenošenju upravljačkih prava, u roku od pet dana od dana prenošenja upravljačkih prava (član 10 stav 3);

7) ne podnese ostavku na dužnost, odnosno funkciju iz člana 11 stav 1 ovog zakona, u roku od 30 dana od dana izbora, imenovanja odnosno postavljenja na javnu funkciju (član 11 stav 2);

8) je predsjednik ili član organa upravljanja i nadzornog organa, izvršni direktor, član menadžmenta javnog preduzeća, javne ustanove ili drugog pravnog lica u više od jednog javnog preduzeća, javne ustanove ili drugog pravnog lica u kojima je država, odnosno opština vlasnik (član 12 stav 2);

9) obavlja poslove u državnoj upravi i organima lokalne uprave i obavlja funkciju poslanika i odbornika (član 12 stav 3);

10) ostvari prihod ili drugu naknadu po osnovu članstva u organima upravljanja, rukovođenja ili nadzora iz člana 12 st. 2 i 4 ovog zakona (član 12 stav 5);

11) ne podnese ostavku na javnu funkciju kad u toku vršenja javne funkcije prihvati da obavlja drugu dužnost, odnosno funkciju iz člana 11 stav 1 i člana 12 st. 1 i 3 u roku od 30 dana od početka vršenja druge funkcije, odnosno dužnosti (član 13);

12) zaključi ugovor o pružanju usluga sa javnim preduzećem ili ugovor o pružanju usluga sa organom vlasti ili privrednim društvom koje je u ugovornom odnosu, odnosno vrši poslove za organ vlasti u kojem javni funkcioner vrši funkciju, ako je vrijednost tih ugovora veća od 1.000 eura na godišnjem nivou (član 14 st 1 i 2);

13) primi novac, hartije od vrijednosti ili dragocjeni metal, bez obzira na njihovu vrijednost ili primi poklon koji nije protokolarni ili prigodni (član 16 st. 1 i 2);

14) u toku jedne godine primi više poklona od istog poklonodavca, čija je ukupna vrijednost veća od 50 eura, ili ako u tom vremenu primi poklone od više poklonodavaca čija je vrijednost veća od 100 eura (član 16 stav 4),

15) ne sačini ili ne dostavio rganu vlasti u kojem vrši javnu funkciju pisani izvještaj o ponudi iz člana 17 stav 1 ovog zakona, u roku od osam dana od učinjene ponude (17 stav 2);

16) u slučaju iz člana 17 stav 1 ovog zakona, kad nije mogao da odbije poklon, niti da poklon vrati poklonodavcu, ne preda poklon organu vlasti u kojem vrši javnu funkciju (član 17 stav 3);

17) ne preda poklon ili ekvivalentnu novčanu vrijednost poklona na raspolaganje organu vlasti u kojem vrši funkciju u slučaju kad Agencija utvrdi da je primao poklone (član 20 stav 2);

18) zaključi ugovor o sponzorstvu u svoje ime (član 21 stav 1);

19) zaključi ugovor o sponzorstvu ili primi donaciju u ime organa vlasti u kome vrši javnu funkciju koje utiču ili bi mogle uticati na zakonitost, objektivnost i nepristrasnost rada organa vlasti (član 21 stav 2);

20) ne dostavi Agenciji pisani izvještaj o primljenim sponzorstvima i donacijama sa kopijom dokumentacije u vezi sa tim sponzorstvima ili donacijama, do kraja marta tekuće godine za prethodnu godinu (član 22 stav 1);

21) ne stavi van snage odluke donijete pod uticajem primljenog sponzorstva odnosno donacije, i o tome ne obavijesti Agenciju (član 22 stav 3);

22) ne podnese Agenciji izvještaj u roku od 30 dana od dana stupanja na funkciju o svojoj imovini i prihodima, kao i o imovini i prihodima bračnog i vanbračnog supružnika i djece ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu, prema stanju na dan izbora, imenovanja, odnosno postavljenja (član 23 stav 1);

23) ne navede u Izvještaju tačne i potpune podatke (član 23 stav 2);

24) u toku vršenja javne funkcije ne podnese Izvještaj jednom godišnje, do kraja marta u tekućoj godini za prethodnu godinu, ili ne prijavi promjenu iz Izvještaja koje se odnose na uvećanje imovine preko 5.000 eura, u roku od 30 dana od dana nastanka promjene ili na zahtjev Agencije u slučaju pokretanja postupka iz člana 31 st. 1 i 2 ovog zakona, u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva, odnosno pokretanja postupka po službenoj dužnosti (član 23 stav 3);

25) ne obavijesti Agenciju prilikom prelaska na drugu javnu funkciju, kao i u slučaju izbora, imenovanja, odnosno postavljenja na još jednu javnu funkciju, u smislu člana 12 st. 2 i 4 ovog zakona, u roku od 30 dana od nastanka promjene (član 23 stav 6);

26) na zahtjev Agencije ne dostavi detaljne podatke o osnovima sticanja imovine i prihoda u roku od 30 dana (član 30 stav 3).

Za prekršaj iz stava 1 tač. 13, 14, 16 i 17 ovog člana izriče se zaštitna mjera oduzimanja predmeta - poklona.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 22, 23, 24 i 26 kazniće se i državni službenik iz koji ima propisanu obavezu podnošenja Izvještaja u skladu sa posebnim zakonom, novčanom kaznom od 500 do 1000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tačka 13 ovog člana kazniće se i bračni i vanbračni supružnik i djeca javnog funkcionera ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu, ako je primanje novca, hartija od vrijednosti ili dragocjenih metala i poklona u vezi sa javnim funkcionerom odnosno vršenjem javne funkcije, novčanom kaznom od 300 eura do 500 eura za (član 16 stav 5).

Novčane kazne za prekršaje lica kome je prestala javna funkcija

Član 104

Novčanom kaznom od 1.000 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj lice kome je prestala javna funkcija, ako u periodu od dvije godine po prestanku javne funkcije:

1) pred organom vlasti u kojem je vršio javnu funkciju nastupa kao predstavnik ili punomoćnik pravnog lica, preduzetnika ili međunarodne ili druge organizacije koji sa tim organom imaju ili uspostavljaju ugovorni odnosno poslovni odnos (član 15 stav 1 tačka 1);

2) zasnuje radni odnos, odnosno uspostavi poslovnu saradnju sa pravnim licem, preduzetnikom ili međunarodnom ili drugom organizacijom koji, na osnovu odluka organa u kojem je funkcioner obavljao funkciju, ostvaruju korist (član 15 stav 1 tačka 2);

3) zastupa pravno ili fizičko lice pred organom vlasti u kojem je vršio javnu funkciju, u predmetu u kojem je kao javni funkcioner učestvovao u donošenju odluke (član 15 stav 1 tačka 3)

4) obavlja poslove upravljanja ili revizije u pravnom licu u kojem su, najmanje jednu godinu prije prestanka javne funkcije, njegove dužnosti bile povezane sa supervizorskim ili kontrolnim poslovima (član 15 stav 1 tačka 4);

6) stupi u ugovorni odnos ili drugi oblik poslovne saradnje sa organom vlasti u kojem je vršio javnu funkciju (član 15 stav 1 tačka 5);

7) upotrijebi, radi sticanja koristi za sebe ili drugog ili radi nanošenja štete drugom, znanja i obavještenja do kojih je došao u vršenju javne funkcije, osim ako su ta znanja i obavještenja dostupna javnosti (član 15 stav 1 tačka 6);

8) u roku od 30 dana od dana prestanka funkcije o tome ne obavijesti Agenciju i ne podnese Izvještaj, ili jednom godišnje u naredne dvije godine po prestanku funkcije, ne podnese Izvještaj sa stanjem na dan podnošenja Izvještaja (član 23 stav 4 i 5),

Uz kaznu za prekršaje iz stava 1 ovog člana može se izreći i zaštitna mjera zabrana obavljanja djelatnosti u trajanju od šest mjeseci do jedne godine.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za izbor članova Savjeta i direktora Agencije

Član 105

Izbor članova Savjeta izvršiće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Izbor direktora Agencije izvršiće se u roku od 90 dana od dana izbora Savjeta.

Donošenje akata Agencije

Član 106

Statut Agencije, akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije, poslovnik o radu Savjeta, pravila o radu Agencije i pravila za izradu i sprovođenje planova integriteta donijeće se u roku od 60 dana od dana izbora direktora Agencije.

Početak rada Agencije i preuzimanje poslova

Član 107

Agencija će početi sa radom 1. januara 2016. godine.

Danom početka rada Agencije prestaju sa radom Komisija za sprječavanje sukoba interesa i Uprava za antikorupcijsku inicijativu.

Danom početka rada, Agencija preuzima poslove Komisije za sprječavanje sukoba interesa i Uprave za antikorupcijsku inicijativu, zaposlene, kao i prava, obaveze, predmete, opremu, sredstva za rad, dokumentaciju, registre i evidenciju Komisije za sprječavanje sukoba interesa i Uprave za antikorupcijsku inicijativu.

Donošenje podzakonskih akata

Član 108

Podzakonska akta za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Donošenje planova integriteta

Član 109

Organi vlasti će donijeti planove integriteta u skladu sa ovim zakonom, u roku od 90 dana od dana početka primjene ovog zakona.

Donošenje Strategije za borbu protiv korupcije

Član 110

Strategija za borbu protiv korupcije donijeće se u roku od šest mjeseci od od dana početka primjene ovog zakona.

Započeti postupci

Član 111

Postupci koji su započeti pred nadležnim organima za rješavanje o sukobu interesa, a u kojima nije donijeta odluka do dana početka primjene ovog zakona, okončaće se po odredbama zakona koji su važili u vrijeme pokretanja postupaka.

Prestanak važenja propisa

Član 112

Danom početka primjene ovog zakona prestaju da važe Zakon o sprječavanju sukoba interesa ("Službeni list CG", br. 1/09, 41/11 i _____) i akta donijeta za sprovođenje ovog zakona, odredbe čl. 79, 80, 157 i 158 stav 1 tačka 5 Zakona o državnim službenicima i namještenicima ("Službeni list CG", br. 39/11, 66/12 i 34/14) i odredbe člana 102a Zakona o radu ("Službeni list CG", br. 49/08, 59/11, 66/12 i 31/14).

Stupanje na snagu i početak primjene

Član 113

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. januara 2016. godine.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Institucionalni antikorupcijski okvir u Crnoj Gori je izgrađen postepeno, tokom posljednjih trinaest godina kada je osnovano više organa i tijela za preventivno djelovanje protiv korupcije. S obzirom da je borba protiv korupcije jedan od prioritarnih ciljeva sve tri grane vlasti, stalno se ulažu napor u cilju daljeg jačanja efikasnosti, koordinacije i kapaciteta antikorupcijskih tijela.

Tako je u proteklom periodu više puta analizirana efikasnost postojećeg antikorupcijskog okvira, kojom prilikom je UAI samo tokom 2012. g. pripremila, a Vlada CG usvojila više analitičkih dokumenata¹. Tako je februara 2013. g. Vlada CG donijela zaključak kojim se zadužuje Ministarstvo pravde da: “pripremi i predloži model kojim bi se unaprijedila ukupna antikorupcijska politika (prevencija i nadzor primjene zakona) i to obrazovanjem jedinstvenog antikorupcijskog tijela/agencije ili jačanjem kapaciteta (putem zakona i kadrova) postojeće UAI“.

Naime, analize su pokazale da postojeći decentralizovani antikorupcijski institucionalni okvir uprkos značajnim unaprijeđenjima koja su ostvarena, posebno zadnjih godina, ima nedostatke i ograničenja, što je prepoznato i tokom intezivnih integrativnih procesa sa EU, tako da je Crna Gora izradom odgovarajućih AP-a jasno pokazala da želi da rad antikorupcijskih tijela učini još efikasnijim i djelotvornijim. Tako, NAP za sprovođenje Strategije (2013-2014), pored ostalog, predviđa izradu Modela za unaprjeđenje antikorupcijskog okvira, kroz ispunjenje više indikatora, uključujući i osvrt na procjenu uloge i funkcije KSSI i UAI. AP za poglavlje 23. Pravosuđe i temeljna prava, predviđa unaprijeđenje institucionalnog i normativnog preventivnog antikorupcijskog okvira, kroz ispunjavanje više indikatora, uključujući i usvajanje Zakona o Agenciji do juna 2014, na osnovu predhodno usvojenog Modela za unaprijeđenje institucionalnog i normativnog antikorupcijskog preventivnog okvira, koji je Vlada CG usvojila na sjednici 14. novembra 2013. g.

Prilikom izrade Modela, pošlo se od: preporuka iz Izvještaja EK o analitičkom pregledu usklađenosti zakonodavstva Crne Gore koje se odnose na jačanje ukupnih kapaciteta preventivnih organa; međunarodnih standarda koji sadrže obavezujuće odredbe za uspostavljanje i održavanje “neophodne nezavisnosti” antikorupcijskih tijela na zakonu zasnovanih; uporednih iskustava iz regiona i šire; stavova i preporuka međunarodnih tijela i organizacija, analiza i

¹ Analizu efekata obrazovanja Agencije za borbu protiv korupcije; Analizu antikorupcijskog insitucionalnog okvira u CG; Prijedlog mjera za unaprijeđenje, jačanje i konkretizovanje modaliteta koordinacije u oblasti prevencije korupcije i Informaciju o efikasnosti sprovođenja antikorupcijskih zakona kojima su zadnjim izmjenama proširene kontrolne nadležnosti (UJN, USPFNT, KSSI, DRI, DIK) svi dokumenti su dostupni na internet stranici UAI (www.antikorupcija.me).

rezultata istraživanja državnih organa, kao i dokumenata civilnog sektora koji tretiraju navedena pitanja.

U cilju daljeg unaprjeđenja normativnog okvira, efikasnog sprovođenja zakona i ispunjavanja nadležnosti institucija zaduženih za prevenciju, kao i bolje koordinacije u oblasti prevencije, Vlada CG je zaključila da je neophodno pristupiti osnivanju novog, jedinstvenog, efikasnog i djelotvornog preventivnog antikorupcijskog organa, zasnovanog na zakonu.

U Modelu i AP za Poglavlje 23 preporučuje se donošenje Zakona o sprječavanju korupcije kojim će se osnovati centralno, nezavisno preventivno antikorupcijsko tijelo, u kojem bi se skoncentrisale nadležnosti postojećih institucija decentralizovanog antikorupcijskog okvira, odnosno nadležnosti i kapaciteti UAI, KSSI i DIK-a u dijelu nadležnosti vršenja kontrole finansiranja političkih partija i izbornih kampanja, zaokružiti normativno i funkcionalno postojeći koncept zaštite zviždača i dr.

Akcent se, pri tom, stavlja na propisivanje jasnih odgovornosti nadležnih tijela i jasnih i jakih nadležnosti kako bi se postigli uslovi za efikasnu i djelotvornu prevenciju korupcije. Iz razloga svrsishodnosti, donošenjem jednog zakona, centralno antikorupcijsko tijelo izmjestiće se iz sistema izvršne vlasti čime se obezbjeđuje njegova nezavisnost, objediniće i ojačati postojeće nadležnosti UAI, unaprijeđene KSSI i DIK i definisati konkretne odgovornosti novog antikorupcijskog tijela. Takođe, jasnim definisanjem i sprovođenjem odredbi, pojednostaviće se procedure i načini djelovanja protiv korupcije i još više dati na značaju edukaciji i podizanju nivoa svijesti o štetnosti korupcije.

U cilju izrade nacrtu Zakona i ispunjenja mjere iz AP za poglavlje 23, i preporuka iz Modela, Ministar pravde je osnovao RG (predstavnici: UAI, KSSI, Ministarstva pravde, unutrašnjih poslova, finansija i nevladinih organizacija MANS, CEMI i CGO). Ekspertska podrška je obezbijedena iz tvining projekta IPA 2010 i TAIEX-a.² RG je, krajem februara o.g., dobila i komentare i ekspertske mišljenje Evropske komisije na nacrt Zakona, koji su bili vrlo konstruktivni i u najvećoj mjeri su uvršteni u tekst Zakona.

Imajući u vidu dosadašnja pozitivna iskustva, ograničenja i zahtjeve za unaprjeđenje antikorupcijskog preventivnog okvira, uporedno-pravna iskustva, međunarodne standarde i konvencije, preporuke i mjere koje predviđaju strateška dokumenta opredijeljenje je da se osnuje nezavisno antikorupcijsko tijelo kojim bi se objedinile i ojačale nadležnosti već postojećih preventivnih organa i tijela i do kraja zaokružio postojeći antikorupcijski okvir. U tom smislu je i opredijeljenje za donošenje Zakona o sprječavanju korupcije, kojim se uspostavlja stabilan i odgovarajući pravni okvir, uspostavlja Agencija i definišu njene nadležnosti.

² IPA 2010, D. Kos, ekspert za prevenciju korupcije i G. Konzendorf, ekspert za izradu RIA analize mart 2014; ekspert koji je angažovan iz TAIEX-a J. Škrbec, slovenačka Komisija za borbu protiv korupcije, decembar 2013 i februar 2014. g.

III. USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Prilikom izrade teksta Nacrta ovog zakona, uzeta su u obzir osnovna načela iz Konvencije UN protiv korupcije i drugih međunarodnih instrumenata iz ove oblasti, kao i uporedna zakonodavna i praktična rješenja i primjeri dobre prakse evropskih zemalja (Slovenija, Makedonija, Srbija, Njemačka, Poljska, Mađarska i dr.).

Nacrt zakona usklađen je sa sledećim međunarodnim instrumentima:

Konvencijom UN protiv korupcije (Poglavlje II Preventivne mjere, član 6. preventivno antikorupcijsko tijelo ili tijela, specijalizovana tijela, i princip integriteta u javnoj upravi, kao i Poglavlje III Kriminalizacija i sprovođenje zakona);

Rezolucijom (97) 24 Komiteta ministara Savjeta Evrope o dvadeset vodećih načela za borbu protiv korupcije, a naročito u pogledu potrebe: "...da se osigura da organi nadležni za prevenciju, istragu, krivično gonjenje i osudu krivičnih djela korupcije uživaju nezavisnost i autonomiju koja odgovara njihovim funkcijama, da budu oslobođeni neprimjerenog uticaja i da im budu stavljena na raspolaganju efikasna sredstva za prikupljanje dokaza, zaštitu lica koja im pomažu u borbi protiv korupcije i onih koji su u posjedu povjerljivih informacija."

Krivično-pravnom konvencijom Savjeta Evrope o korupciji, koja u članu 20. Specijalizovane vlasti predviđa za specijalizovana tijela: "Svaka Strana će usvojiti takve mjere koje su neophodne da osigura da se lica odnosno entiteti specijalizuju za borbu protiv korupcije. Oni će imati neophodnu nezavisnost u saglasnosti sa fundamentalnim principima pravnog sistema, kako bi mogli efikasno i bez neprimjerenog uticaja vršiti svoje funkcije. Strana će osigurati da zaposleni u tim entitetima imaju adekvatnu obuku i finansijska sredstava za obavljanje svojih zadataka."

Odredbama Građanskopravne konvencije Savjeta Evrope o korupciji, koje se odnose na obavezu zaštite „zviždača” (član 9) i naknade štete onima koji su pretrpjeli štetu od korupcije (čl. 3 i 4).

Standardima antikorupcijskih tijela EPAC-a (Evropski partneri za borbu protiv korupcije- Crna Gora je član) kojim su opisani vodeći principi i parametri o nezavisnosti koje bi antikorupcijska agencija trebalo da ispunjava u skladu sa međunarodnim konvencijama i pravnim instrumentima i najboljom praksom.

Ministarskom Deklaracijom o 10 zajedničkih mjera za suzbijanje korupcije u Jugoistočnoj Evropi, a naročito u pogledu mjere broj 3 koja se odnosi na obavezu uspostavljanja visokih standarda integriteta i kontrolnih mehanizama u cilju smanjenja mogućnosti za korupciju u državnoj upravi i pravosuđu.

Najzad, poštovane su preporuke Grupe zemalja Savjeta Evrope za borbu protiv korupcije (GRECO), uzete u obzir odredbe iz Kodeksa ponašanja Savjeta Evrope za javne funkcionere, Preporuke Savjeta Evrope (2003)⁴ komiteta ministara za zemlje članice koje se odnose na zajednička pravila protiv korupcije prilikom finansiranja političkih partija, i dr.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Ovim zakonom propisuju se mjere za, sprječavanje sukoba interesa i ograničenja u vršenju javnih funkcija, zaštite lica koja prijavljuju ugrožavanje javnog interesa kao i druga pitanja od značaja za prevenciju i sprječavanje korupcije. Poslove prevencije korupcije, sprječavanja sukoba interesa u vršenju javne funkcije i postupanje po prijavama i zaštita zviždača, kao i druge poslove u skladu sa ovim zakonom, vrši Agencija za sprječavanje korupcije kao samostalno i nezavisno tijelo.

Agencija vrši poslove kontrole lobiranja i sprovodi mjere kontrole finansiranja političkih partija i izbornih kampanja, u skladu sa posebnim zakonima.

Kada je u pitanju naziv Zakona, zauzeto je stanovište da isti treba da glasi Zakon o sprječavanju korupcije a ne Zakon o Agenciji za antikorupciju kako je prvobitno navedeno u AP za poglavlje 23. Navedeno, s obzirom na kvalitativnu sadržinu tj. obuhvat preventivnog djelovanja u zakonu kroz koncentraciju najvažnijih preventivnih instituta u okviru jednog zakonskog teksta, kako se sadržaj zakona ne bi ograničio samo na rad institucije, odnosno Agencije.

Zakon je sistematizovan kroz sedam poglavlja: Osnovne odredbe;; Sprječavanje sukoba interesa u vršenju javnih funkcija, ograničenja u vršenju javnih funkcija, pokloni, sponzorstva i donacije i izvještaji o prihodima i imovini javnih funkcionera; Zviždači; Prevencija korupcije; Agencija; Kaznene odredbe i Prelazne i završne odredbe. Sva navedena poglavlja predstavljaju tematski i funkcionalno zaokružene cjeline koje uređuju posebne oblasti u Zakonu, nadležnosti, sastav i ovlašćenja Agencije.

I. Osnovne odredbe (čl. 1-6)

U osnovnim odredbama su, kroz predstavljanje predmeta zakona, određene oblasti koje se njime uređuju, utvrđene definicije korupcije, javnog funkcionera i Agencije kao samostalnog i nezavisnog tijela koje osniva Skupština Crne Gore.

Takođe, propisano je i da su mjere i mehanizmi koje Agencija sprovodi u vezi sa oblastima lobiranja i kontrole finansiranja političkih partija i izbornih kampanja regulisane posebnim zakonima. U ovom djelu je takođe dato, radi lakše primjene zakona i objašnjenje značenja izraza koji se najčešće u zakonu koriste.

II. Sprječavanje sukoba interesa u vršenju javnih funkcija, ograničenja u vršenju javnih funkcija, pokloni, sponzorstva i donacije i izvještaji o prihodima i imovini javnih funkcionera (čl. 7- 43)

U ovom poglavlju su kroz prva četiri potpoglavlja sadržane norme kojima se propisuje ponašanje javnog funkcionera i njegove obaveze u cilju sprječavanja sukoba interesa u vršenju javnih funkcija i poštovanja ograničenja u vršenju javnih funkcija, zabrane primanja i kontrole primljenih pokolona, donacija i zaključenih ugovora o sponzorstvima kao i provjera podataka o prihodima i imovini javnih funkcionera.

Ono što je, u definisanju pojmova, novina u odnosu na dosadašnji Zakon o sprječavanju sukoba interesa odnosi se na proširenje definicije povezanog lica sa javnim funkcionerom kao obveznika primjene zakona i na člana zajedničkog domaćinstva i drugo fizičko ili pravno lice sa kojim javni funkcioner uspostavlja ili je uspostavio poslovni odnos.

Članom 8 preciznije je definisana obaveza davanja izjave o postojanju sukoba interesa od strane javnog funkcionera kao i obaveza organa vlasti da o postojanju sukoba interesa zatraži mišljenje

Agencije i da spriječi izvršenje odluka donijetih u sukobu interesa, odnosno da donese odluku o stavljanju van snage takvih odluka. U cilju obezbijedivanja pravne sigurnosti, organ vlasti je dužan da odluke donijete u sukobu interesa stavi van snage u skladu sa zakonom i o tome obavijesti Agenciju.

Kada se radi o vršenju drugih javnih poslova, zadržano je rješenje da javni funkcioner može da bude imenovan ili biran u stalna ili povremena radna tijela koje obrazuje organ vlasti i u tom slučaju se ne smatra da obavlja dvije javne funkcije, dok je novina ograničenje da u istom mjesecu javni funkcioner može ostvariti naknadu kroz članstvo u samo jednom tijelu ili komisiji. Ograničenje je uslijedilo kao posljedica preporuke Evropske komisije i loše prakse da članstvo javnog funkcionera u radnim tijelima i komisijama koje obrazuje organ vlasti bude osnov za sticanje dodatnih prihoda pored zarade javnog funkcionera, što se u uporednoj praksi inače smatra obavljanjem redovnih radnih obaveza i zadataka javnog funkcionera.

Takođe novina je i da, u slučaju članstva u organima rukovođenja, upravljanja ili nadzora javnog preduzeća, javne ustanove ili drugog pravnog lica, kao i naučnih, humanitarnih, sportskih i sličnih udruženja, javni funkcioner ne može ostvariti prihod ili drugu naknadu.

Kod ograničenja za zaključivanje ugovora o uslugama, dodato je da organ vlasti u kome javni funkcioner vrši javnu funkciju ne može da zaključi ugovor sa privrednim ili drugim pravnim licem u kome funkcioner ili sa njim povezano lice ima privatni interes.

Kod ograničenja po prestanku javne funkcije u članu 15, uvedena je dodatna zabrana zasnivanja radnog odnosa, odnosno uspostavljanja poslovne saradnje sa pravnim licem, preduzetnikom, ili međunarodnom ili drugom organizacijom koji su, na osnovu odluka organa u kojem je funkcioner obavljao svoju dužnost, ostvarili korist.

Brisana je granica između poklona veće vrijednosti i zadržano razlikovanje između protokolarnih i prigodnih poklona koji se ograničavaju na vrijednost od 50 eura odnosno 100 eura na godišnjem nivou ukoliko su primljeni od istog lica. Zabrana primanja poklona u vezi sa vršenjem javne funkcije odnosi se i na bračnog i vanbračnog supružnika i djecu javnog funkcionera ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu.

Kao poseban vid zabrane primanja poklona, uvedena su ograničenja u zaključivanju ugovora o sponzorstavu od strane javnog funkcionera u svoje ime kao i zaključivanju ugovora o sponzorstvu i primanju donacija od strane javnog funkcionera u ime organa vlasti u kojem vrši javnu funkciju, ako utiču ili bi mogli uticati na zakonitost, objektivnost i nepristrasnost rada organa vlasti.

Posebim članom propisana je obaveza organa vlasti da dostavlja Agenciji godišnji izvještaj o primljenim sponzorstvima, sa cjelokupnom dokumentacijom koje Agencija kroz registre koje vodi i objavljuvanjem na svojoj internet stranici čini dostupnim javnosti. Takođe propisano je i da je organ vlasti dužan da stavi van snage odluke donijete pod uticajem primljenog sponzorstva odnosno donacije, u skladu sa zakonom i o tome obavijesti Agenciju.

Članovima 23 do 25 unaprijedene su norme kojima se propisuje obaveza podnošenja Agenciji Izvještaja o imovini i prihodima javnog funkcionera, kao i o imovini i prihodima bračnog i vanbračnog supružnika i djece ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu. Pored dosadašnjih, redovnih obaveza podnošenja izvještaja, jednom godišnje i u slučaju promjene podataka iz Izvještaja u vrijednosti preko 5000 eura, novina je obaveza podnošenja izvještaja na zahtjev Agencije.

U slučaju prestanka javne funkcije, javni funkcioner je dužan da podnosi izvještaj o prihodima i imovini i u naredne dvije godine po prestanku funkcije, sa stanjem na dan podnošenja Izvještaja, kako bi se preko ovih izvještaja pratila zakonska ograničenja po prestanku javne funkcije iz člana 15 ovog zakona.

Dalje je propisana obavezna sadržina obrasca koji ispunjava javni funkcioner, uz proširenje podataka koje izvještaj mora da sadrži (pravu svojine na pokretnim stvarima čija vrijednost prelazi 5.000 eura ili za koje je propisana obaveza registracije kod nadležnih organa kao što su motorna vozila, plovni objekti, vazduhoplovi i sl. i pravu svojine na nepokretnim i pokretnim stvarima privrednog društva, ustanove ili drugog pravnog lica čiji je vlasnik, odnosno osnivač javni funkcioner.)

Značajna novina je i mogućnost da javni funkcioner da saglasnost Agenciji za pristup podacima o svim računima bankarskih i drugih finansijskih institucija, u skladu sa zakonom kojima se uređuje bankarsko poslovanje, koja bi se davala isključivo za potrebe provjere podataka iz Izvještaja. Na ovaj način se Agenciji omogućava provjera podataka o depozitima u bankama i drugim finansijskim organizacijama, uštedevini i dugovima i potraživanjima u novcu. Iako je preporuka EK da se pristup podacima o svim računima bankarskih i drugih finansijskih institucija javnih funkcionera uvede kao obaveza a ne kao mogućnost uz saglasnost javnog funkcionera, postojeća rješenja u Zakonu o bankama ne omogućavaju pristup ovim podacima. Iz ovog razloga u predlogu zaključaka koji prate ovaj zakon stoji da Ministarstvo finansija razmotri mogućnost izmjena i dopuna Zakona o bankama kako bi se Agencija za sprječavanje korupcije prepoznala kao institucija koja ima pravo pristupa bankarskim podacima.

Što se tiče javnosti podataka iz Izvještaja javnog funkcionera i članova zajedničkog domaćinstva, shodno međunarodnim standardima i presudama Upravnog suda, javni su svi podaci osim ličnih podataka iz člana 27 stav 1, tačka 1, adrese nepokretne imovine i podataka koji se odnose na djecu do navršenih 16 godina, alimentaciju i druga primanja po osnovu socijalne i dječije zaštite. Provjera podataka iz Izvještaja se vrši upoređivanjem tih podataka sa prikupljenim podacima o imovini i prihodima tog funkcionera od organa i pravnih lica koji raspolažu tim podacima.

Posebnim potpoglavljem 5 se propisuje postupak davanja mišljenja po zahtjevu javnog funkcionera u slučaju sumnje na postojanje sukoba interesa i u odnosu na ograničenja u vršenju javnih funkcija, dok je potpoglavljem 6 propisan postupak provjere podataka iz izvještaja. Potpoglavljem 7 razrađen je postupak za utvrđivanje povrede odredaba ovog zakona koje se odnose na sprječavanje sukoba interesa u vršenju javnih funkcija, ograničenja u vršenju javnih funkcija, poklone, sponzorstva i donacije i izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera.

Član 30 propisuje da ukoliko Agencija u postupku provjere utvrdi da su imovina i prihodi javnog funkcionera i povezanih lica veći u odnosu na realne prihode, javni funkcioner je dužan da, na njen zahtjev, dostavi detaljne podatke o osnovima sticanja imovine i prihoda, dok će, ukoliko javni funkcioner u toku postupka ne obezbijedi tražene podatke, Agencija pokrenuti prekršajni postupak i podnijeti zahtjev za razrješenje i o tome obavjestiti druge nadležne organe.

Agencija pokreće postupak iz svoje nadležnosti, po službenoj dužnosti ili po zahtjevu javnog funkcionera, organa vlasti, drugog pravnog ili fizičkog lica.

Po pokretanju postupka, Agencija je dužna da, po službenoj dužnosti, pribavi podatke i obavještenja o činjenicama koje su neophodne za vođenje postupka i odlučivanje, koje posjeduju nadležni organi vlasti ili druga pravna lica.

Organi vlasti i pravna lica dužni su da, u roku i na način koji odredi Agencija, dostave tražene podatke i obavještenja odnosno stave na uvid traženu dokumentaciju, u skladu sa zakonom.

Članom 41 propisano je da se na postupak utvrđivanja povrede odredaba ovog zakona koje se odnose na sprječavanje sukoba interesa u vršenju javnih funkcija, ograničenja u vršenju javnih funkcija, poklone, sponzorstva i donacije i izvještaje o prihodima i imovini javnih funkcionera primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak, ukoliko ovim zakonom nije drukčije propisano.

Povreda ovog zakona ili drugih zakona iz nadležnosti Agencije od strane javnog funkcionera, utvrđena konačnom, odnosno pravosnažnom odlukom Agencije smatraće se nesavjesnim vršenjem javne funkcije, o čemu Agencija obavještava organ vlasti u kojem javni funkcioner vrši javnu funkciju i organ nadležan za izbor, imenovanje odnosno postavljenje, radi sprovođenja zahtjeva Agencije za razrješenje, suspenziju ili izricanje disciplinske mjere o čemu je nadležni organ dužan da postupi najkasnije u roku od 60 dana i o tome obavijesti Agenciju.

III. Zviždači (čl. 44 -70)

U ovom poglavlju uređuje se postupak po prijavi zviždača, sadržaj prijave i oblici prijavljivanja o ugrožavanju javnog interesa koja upućuju na postojanje korupcije, kao i obaveze organa vlasti, privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnika odnosno Agencije po podnijetoj prijavi.

Zviždačem se smatra svako fizičko i pravno lice koje ima opravdane razloge da sumnja u ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije. Ovako široka definicija ima za cilj da motiviše pojedince i pravna lica da, ukoliko imaju opravdane razloge za sumnju da postoji ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, to i prijave. Prijava podrazumijeva obraćanje organu vlasti, privrednom društvu, drugom pravnom licu ili preduzetniku na koga se prijava odnosi ili neposredno Agenciji.

Zakon uređuje postupanje organa vlasti, privrednog društva, drugog pravnog lica ili preduzetnika na koga se prijava odnosi i Agencije, u odnosu na navode iz prijave i obavezu obavještavanja zviždača o preduzetim mjerama kako bi se ugrožavanje spriječilo,

Posebним potpoglavljem uređen je i postupak zaštite zviždača kome je nanijeta šteta ili postoji mogućnost od nastanka štete zbog podnošenja prijave. Zaštita je omogućena zviždaču koji je prijavu podnio u dobroj namjeri u čijoj procjeni se Agencija rukovodi kvalitetom dostavljenih informacija, stepenom ugrožavanja i posljedicom koja može nastupiti zbog ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije. Ukoliko Agencija utvrdi da je došlo ili postoji mogućnost od nastanka štete po zviždača zbog prijave, ona dostavlja mišljenje sa preporukama organu vlasti, privrednom društvu, preduzetniku ili drugom pravnom ili fizičkom licu zbog čijih radnji zviždač trpi štetu koji je dužan da je izvještajem obavijesti o preduzetim radnjama. U slučaju nepostupanja po preporukama Agencije u predviđenom roku Agencija je dužna da upozna organ koji vrši nadzor nad njihovim radom, a može podnijeti I poseban izvještaj Skupštini ili obavijestiti javnost.

U postupku zaštite zviždača pred Agencijom, zakon uvodi obrnuti teret dokazivanja. Zakon pruža zaštitu i za slučaj kada zviždač ili povezano lice trpi štetu od trećih lica ukoliko učini vjerovatnim vezu između radnje trećeg lica kojom je prouzrokovana šteta i organa vlasti, privrednog društva, preduzetnika ili drugog pravnog ili fizičkog lica na koje se prijava odnosi.

Zakonom je uvedena sudska zaštita od diskriminacije i zlostavljanja na radu zbog prijavljivanja ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije koju zviždač može ostvarivati u skladu sa zakonom kojim se uređuje zabrana diskriminacije i zakonom kojim se uređuje zabrana zlostavljanja na radu. Upućivanje na sudsku zaštitu predviđenu ovim zakonima učinjeno je iz razloga njihove sveobuhvatnosti koji će pružiti adekvatnu zaštitu i za sve eventualne slučajeve povrede prava zviždača zbog prijavljivanja ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na korupciju. Istovremeno, ova dva sudska postupka predviđaju obrnuti teret dokazivanja zbog povrede prava zviždača.

U članovima 69 i 70 propisano je pravo na nagradu zviždača i postupak za ostvarivanje nagrade.

IV. Prevencija korupcije (čl. 71 - 78)

Ovim poglavljem se, kad je u pitanju Strategija za borbu protiv korupcije i prateći Akcioni plan, propisuje da Agencija, priprema predlog Strategije i Akcionog plana koji dostavlja Skupštini Crne Gore na usvajanje.

Agencija nadzire i polugodišnje izvještava o sprovođenju Strategije i Akcionog Skupštinu Crne Gore.

Članovi 72 do 78 detaljno razrađuju nadležnosti Agencije u dijelu koordinacije i nadzora nad donošenjem i sprovođenjem planova integriteta u organima vlasti bliže definisanim članom 3 ovog zakona. Planovi integriteta donose se u skladu sa Pravilima za izradu i sprovođenje plana integriteta koje donosi Agencija, a izvještaji o sprovođenju planova integriteta organi vlasti dužni su da dostavljaju jednom godišnje Agenciji koja, u skladu sa donijetim pravilima, procjenjuje njihovu efikasnost i efektivnost.

V. Agencija (čl. 79 - 102)

Ovim poglavljem se uređuje osnivanje, pravni položaj, nadležnost, unutrašnja organizacija i način rada Agencije.

Članom 79 definisane su osnovne nadležnosti Agencije u skladu sa ovim zakonom a posebnim stavom propisano je da Agencija vrši poslove nadzora nad sprovođenjem propisa kojim se uređuje lobiranje i sprovodi mjere kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, u skladu sa posebnim zakonima.

U cilju obezbijeđenja finansijske nezavisnosti Agencije, članovi 96 i 97 predviđaju da se sredstva za rad i funkcionisanje Agencije obezbeđuju na predlog Agencije u budžetu CG i da ne mogu biti manja od 0.2% tekućeg budžeta, a da zaposleni u Agenciji imaju mjesečni dodatak na zaradu u iznosu od 30 %, dok o raspolaganju finansijskim sredstvima Agencija odlučuje samostalno prema dinamici utvrđenoj u skladu sa zakonom o budžetu.

Organizaciona i funkcionalna nezavisnost se obezbijeđuje članom 82 time što se kao organi Agencije definišu direktor i Savjet Agencije. Nezavisan izbor članova Savjeta Agencije obezbijeđuje se uvođenjem Komisije za izbor članova Savjeta koja se formira iz reda ovlašćenih predlagača i koja na osnovu jasno propisanih uslova za izbor u članovima 84 i 85 i drugih kriterijuma predviđenih članom 87 sačinjava listu od pet kandidata koju dostavlja nadležnom odboru radi predlaganja Skupštini. Direktora imenuje Savjet Agencije, na osnovu javnog konkursa, na osnovu uslova za izbor u članovima 84 i 85 i uslova iz člana 92 stav 3 da ne može biti izabrano lice koje je u poslednjih pet godina imenovala ili postavila Vlada Crne Gore ili Skupština kao javnog funkcionera. Ključne nadležnosti Savjeta i direktora su definisani u članovima 89 i 93.

VI. Kaznene odredbe (čl. 103 - 105)

Kaznenim odredbama definišu se prekršaji i novčane kazne za pravno lice i odgovorno lice u državnom organu, organu državne uprave i organu lokalne uprave i lokalne samouprave, zatim za prekršaje javnog funkcionera i članove zajedničkog domaćinstva i za lice kome je prestala javna funkcija.

VII. Prelazne i završne odredbe (čl. 106 - 114)

Ovim poglavljem definiše se stupanje na snagu i početak primjene zakona, kao i rok za donošenje podzakonskih akata za njegovo sprovođenje.

Danom početka primjene ovog zakona prestaće da važi Zakon o sprječavanju sukoba interesa, odredbe Zakona o državnim službenicima i Zakona o radu koje se odnose na zaštitu lica koja prijavljuju korupciju.

Danom početka primjene ovog zakona Agencija preuzima zaposlene KSSI i UAI kao i prava, obaveze, predmete, opremu, sredstva za rad, dokumentaciju, registre i evidenciju navedenih institucija.

V PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona potrebno je izdvojiti posebna sredstva u Budžetu CG.

Naime, potrebno je izdvajanje finansijskih sredstava na godišnjem nivou u visini od 0.2% tekućeg budžeta, u skladu sa planom implementacije ovog Zakona, što bi iznosilo približno 1.2 miliona eura za redovan rad. Osim toga, potrebno je jednokratno izdvajanje finansijskih sredstava u budžetu za 2015. godinu, za opremanje Agencije. Planiranje sredstava za redovan rad Agencije vršiće se godišnje, procedurom ustanovljenom zakonom.

Postojeći administrativni kapaciteti Uprave za antikorupcijsku inicijativu u kojoj je sistematizovano 15 radnih mjesta i Komisije za sprječavanje sukoba interesa gdje je sistematizovano 17 radnih mjesta, neće dovoljni za funkcionisanje Agencije, imajući u vidu da su Zakonom proširene nadležnosti Agencije na postupke po prijavi zviždača i postupke za zaštitu zviždača kao i obaveze Agencije propisane zakonom o lobiranju i Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

S tim u vezi minimalni broj izvršilaca bi trebalo biti 47 i to preuzimanjem postojećeg kadra iz Uprave za antikorupcijsku inicijativu i Komisije za sprječavanje sukoba interesa, obezbjeđivanjem sredstava za popunu slobodnih radnih mjesta u ove dvije institucije kao i obezbjeđivanjem sredstava za dodatnih 15 izvršilaca. Agencija će pored direktora i 46 zaposlenih imati i Savjet od 5 članova koji tu funkciju neće obavljati profesionalno ali je zakonom propisano pravo na mjesečnu naknadu u visini 50%.

Sredstva za obezbjeđenje prostora i opremanje Agencije treba da budu planirana u Budžetu za 2015. godinu a narednih godina za njen redovan rad.

Efikasnim sprovođenjem Zakona, smanjivanjem nivoa korupcije u društvu će se steći posredni prihodi dok će se izricanjem prekršajnih sankcija ostvariti neposredni prihod za budžet Crne Gore.

VI RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

Donošenje Zakona sprječavanju korupcije predviđeno je mjerom 2.1.1.3 iz Akcionog plana za pregovaračko poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava, gdje je definisano uspostavljanje Agencije kao nezavisnog profesionalnog antikorupcijskog tijela, koje će objединiti najznačajnije preventivne antikorupcijske nadležnosti postojećih organa (uključujući i lobiranje) i koja će početi sa radom 1. januara 2016. godine. Rok za usvajanje zakona bio je jun 2014. godine.

Razlog kašnjenja je činjenica da se u toku izrade samog zakona moralo voditi računa i o ostalim zakonima za čije će sprovođenje će biti nadležna Agencija (Zakona o finansiranju političkih

subjekata i Zakona lobiranju) a na čije kašnjenje u donošenju ukazuje EK, to je bilo neophodno sagledati najbolji i najefikasniji normativni model koji može podržati navedena rješenja.

U Izvještaju o napretku Crne Gore za 2014. godinu u oblasti borbe protiv korupcije konstatuje se da se kasni sa ispunjavanjem nekoliko važnih mjera u akcionom planu, prvenstveno u pogledu usvajanja antikorupcijskih zakona. Jedan od tri preventivna antikorpcijska zakona sa čijim usvajanjem se kasni je i Zakon o sprječavanju korupcije.

Hitnost u donošenju ovog zakona je neophodna kako bi se izbjeglo usporavanje daljih aktivnosti na unaprijeđenju normativnog antikorupcijskog okvira, kao važnog uslova za nastavak i unaprijeđenje porocesa pristupanja Crne Gore EU.